

Tüstav Arşivi
Yorum: 31.12.1970
Bağış: 1

TÜRK SÖZÜ

20 OCAK 1970
FİYATI : 125 Krs.
YIL : 3 - SAYI :

114

**Tütün
üreticileri
direneceklerdir**

TUSTAV

İktisatlılar Ulusal Devrim Derneği Tüzüğü

Otoyol'da direniş

Koç Holding'e bağlı Otoyol Şirketine, Sendika temsilcisi Feyzi Ögünç'ün işçileri kışkırttığı bahanesiyle işten çıkarılması üzerine, işyerinde çalışan 400 işçi, istedikleri sendikayla toplu sözleşme yap-

maya yanaşmayan ve arkadaşlarını işten atan şirketi protesto amacıyla, toptan iş bırakmıştır. Direniş, dergi baskıya girerken hâlâ devam etmekteydi.

Doğu mitingleri

düzenleyenler beraat etti

1967 yılı Eylül ayında, Diyarbakır'da düzenlenen Doğu mitingin-

de, «ark mülâhazasıyla, milli duyguları zayıflatarak yoketmek maksadıyla propaganda yaptıkları», iddiasıyla birinci ağır ceza mahkemesinde yargılanan ve haklarında 5 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası istenen 15 arkadaşa, son duruşmada, Cumhuriyet Savcısının beraat talebi ve mahkemenin olumlu kararıyla beraat etmişlerdir.

Anayasayı devrimci açıdan yorumlayarak millî demokratik mücadelemizin alanını genişleten ve bu mücadeleye katkıda bulunan karar şöyledir:

Sanıklar hakkında T.C.K.'nin 142/1.2.3 fıkralarına aykırı harekette buldukları iddiasıyla dava açılmış olmakla beraber, suç konusu konuşmaların T.C. Anayasası'nın getirdiği hür tartışma, iktidarların serbest tenkit yolu ile denetimi, kanun önünde eşitlik, insanca yaşama gibi kavram ve haklar çerçevesi içinde, eylemlerinde T.C.K.'nin 142/1.2.3 fıkralarında belirtilen suç unsurlarının bulunmadığı netice ve kanaatine varıldığından beratlerine karar verilmiştir..

1 — İktisatlılar Ulusal Devrim Derneği adında bir dernek kurulmuştur. Derneğin merkezi İstanbul'dur.

2 — Derneğin amacı: Çağdaş eğitim koşullarına göre üyelerimizin eğitilmesi, ve Türk toplumunun ekonomik sorunlarına bilimsel çözüm yolları bulunması amacıyla güder.

3 — Giriş Şartları:

a — İktisat Fakültesi öğrencisi, mezunu veya öğretim üyesi olmak.

b — Derneğin amacını ve programını benimsemiş olmak.

c — Yürütme kurulu sebep göstermeden üyelik ismini reddeder. İtiraz halinde disiplin kurulu kesin kararı verir.

4 — Genel Kurul: Derneğe kayıtlı üyelere kurulur. Aidatını ödemeyen üye genel kurulda oy kullanamaz. Genel Kurul toplantısı yılda bir kere yapılır. Tüzük ve program değişikliği için 2/3 çoğunluk gerekir.

5 — Yürütme Kurulu: Genel Kurul toplanmadığı zamanlarda genel kurul adına derneği yönetir. Genel Kurulca seçilen beş kişi aralarından birini başkan seçer.

6 — Disiplin Kurulu: Genel Kurulun seçtiği üç kişiden kurulur.

Aralarından biri başkan seçilir. Yürütme Kurulu kararlarını kesin hükme bağlar.

7 — Derneğin giderleri, ödenti, bağış ve amaca uygun işlerin gelirlerinden karşılanır.

8 — İlk Genel Kurul toplantısına kadar derneğin organları kurucu üyeler arasından seçilir.

9 — Tüzükte belirtilmeyen konular için Cemiyetler Kanununa bakılır.

10 — Fesih halinde derneğin malları fakir öğrenciler yararına bırakılır.

11 — Kurucu üyeler.

1) Şahabettin Küçükyaşıcı. 1946 - Kastamonu. Çobançavuş Sok. 6/2 Beyazıt

2) Süleyman Tancer. 1950 - Aydın. Kazım Orbay Cad. 12/A D. 7 Şişli

3) Galip Koçdemir. Muallim Naci Sok. 81/1 Ortaköy

4) Mehmet Tüfekçi. Sofular Tekke Sok. 10/1 Fatih

5) Demiralp Serezli. 1948 - İstanbul. Esat Işık Cad. 121/6 Bahariye

6) Işık Ilgaz. 1949 - İstanbul. Hacı Şükrü Sok. 13/5 Kadıköy

7) Metin Artuç. 1950 - Hereke. Çobançavuş Sok. 6/2 Beyazıt

8) Kenan Karmış. Güleç Sok. 2 Şehremini

**BASIN
İLAN
KURUMU**

yurt içinde
ve dışında
etkili
ve israfsız
reklam
ve tanıtma

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır * Eskiz ve program hazırlanır
Objektif tavsiyelerde bulunulur * Tespit edilen programlar titizlikle
yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no: 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Yeni belgeler açıklanıyor

Haydar Tunçkanat ikili anlaşmaların iç yüzü

Bütün yurtseverlerin başucu kitabı

368 sayfa 15 lira

Ekim yayınları

Adres : Süleyman Sırrı Sok. 21/2 Yenişehir - Ankara

PROLETER DEVRİMCİ

AYDINLIK
sosyalist dergi

Sayı : 1 - 15

Korkut Boratav: Tarımda Üretim İlişkileri Üzerine

* Mao Zedung, Halk İçin Çalış * Hikmet Kıvılcımlı, Ho «Amca»nın Düşündüklerinden * Doğu Perinçek, «İki Taktik» Üzerine

Adres: Adakale Sokak 28/1 Yenişehir-Ankara

Tütün üreticileri tütün piyasasını tefecî tüccara zindan edecektir

Ege tütün piyasası açılmak üzeredir. Gene bir avuç tefeci tüccar, ağızlarında salyalar akıtarak Egeli tütün üreticilerinin alın terlerini gassetmeğe hazırlanmaktadır. İşbirlikçi iktidar ise, şimdiden yerini almış Egeli üreticilerin morallerini bozmak için düzmece haberleri TRT'den yayımlatmaktadır.

Ancak her sene ekicinin elindeki tütünü sessiz sedasız ucuza kapatmaya alışmış olanların, iki senedir rahatları kaçmıştır.

Nitekim 1969 senesi, tütün üreticilerinin proleter devrimcilerinin önderliğinde bir kitle direnişinde buldukları yıl olmuştur.

7Şubat Akhisar, 10 Şubat Ödemiş mitingleri bu direnişin somut örnekleridir.

Akhisar, Ödemiş mitingleri köylüler için olduğu kadar proleter devrimcilerinin de tecrübe kazanmalarını sağlamıştır.

Proleter devrimcileri bu mitinglerin hazırlanışında, mitingin yapılışında, gerici saldırganlara karşı gerekli dersin verilışinde önemli tecrübeler edinmişler ve bunları daha sonraki kitle hareketlerinde başarı ile kullanmışlardır.

Akhisar mitingi öncesinde, Ankara'dan ve İzmir'den gelen proleter devrimcileri, ilk üç günü bölgenin özelliklerini tesbite ve propagandaya ayırmışlardır. Köy köy dolaşarak, tütün üreticilerine, somut meselelerinden kalkınarak politik bilinç vermeye çalışmışlardır.

Proleter devrimcilerinin bu faaliyeti emperyalizm -

işbirlikçi burjuvazi-feodal ağa ortaklığını telaşa düşürmüş ve saldırı tertipleri hazırlamağa yöneltmiştir.

Nitekim miting günü tefeci tüccarların kontrolunda

ki çeşitli derneklerin düzenledikleri gerici saldırı başlamış, ancak propaganda faaliyeti kadar dövüşmesini de iyi bilen proleter devrimcilerinin önderliğinde köylülerden iyi bir meydan dayağı yemişlerdir.

Bu olay, gerici saldırganlığa karşı içinde bulunduğumuz dönemde nasıl davranılması gerektiğinin en iyi örneklerinden biridir. Gerici saldırganlık karşısında kitlelerden desteğini sağlamak, saldırganları kitlelerden tecrit etmek kitleye öncülük ederek onu mücadeleye sokmak ve saldırıyı etkisiz hale getirmek: Akhisarda takip edilen yol bu olmuştur.

İlk mitingde dayak yiyen gericiler, Ödemiş mitinginde saldırıya cesaret edememişlerdir.

1969 Ege direnişinin bir başka önemli sonucu da, üreticilerin örgütlenmesi ve Türkiye Tütün Üreticileri Sendikası'nın kurulması olmuştur. Bu sendika binden fazla üyeyi örgütleyerek, tefeci-tüccar karşısında daha

kuvvetli olma ve daha örgütlü direnme imkânını sağlamıştır.

Önümüzdeki günler Egeli tütün üreticilerinin yeni mücadelelerine gebe dir. Ve bu mücadelenin başarılı olabilmesi, proleter devrimcilerinin çalışmalarına bağlıdır.

Tütün bölgeleriyle temas kurmak, mücadeleyi örgütlemek, kitleleri mücadele içinde bilinçlendirmek ve yeniden daha sağlam olarak örgütlemek; bizi bekleyen görev budur.

Mücadelemizin kitle organı, İşçi - Köylü, tütün üreticilerinin hareketini yönlendirmek için 11. sayısında bu konuya geniş yer vermiştir. İşçi - Köylü'nün Ege köyllerine ulaştırılması, okutulması, bu direnişte devrimci bir silâh gibi, kullanılması gerekmektedir.

Tütün üreticileri, proleter devrimcilerinin önderliğinde 1970 tütün piyasasını işbirlikçi iktidara ve tefeci-tüccara zindan edecektir.

5 devrimci teğmen ordudan atıldı

« Bundan sonra üniformamız köylünün tarlada, işçinin fabrikada giydiği. Kışlamız tüm Anadolu, yüreğimiz devrime inançla doludur »

Devrimci kardeşlerimiz Mehmet Büyükevinç ile Battal Mehmetoğlu'nun gerici iktidarın kiralık katilleri tarafından vahşice öldürülmeleri üzerine şahlanan devrimci güçbirliği hareketinde 69 deniz subayından yükselen yigit ses, gerici ittifakı önce büyük bir şaşkınlığa uğrattı. Sonra da iktidar ilk fırsatta subayları cezalandırma yolunu aradı. Savunma Bakanı Ahmet Topaloğlu, tahkikata göre suçluların cezalandırılacağını açıklamıştı, dediği oldu; Gölcük ve İstanbulda acele yürütülen soruşturma sonunda yüz başı ve üstteğmen rütbesindeki 69 subaydan beşi, sicillen emekliye sevk edilerek ordudan çıkarıldı: Necati Ünsalan, Sarp Koray, Okan Esmen, Ahmet Çoker ve Emin Kabakuş bildiriye imzalayan diğer deniz subaylarına da disiplin cezası verilmesi kararlaştırıldı.

Öte yandan işbirlikçi iktidar ordudan yükselecek her devrimci üyayı bastırmak için daha sert tedbirler alma yoluna giderek meclise alelacele bir kanun değişikliği teklifi sevketti. Askeri Ceza Kanununun 148. maddesinde yapılacak değişikliğe göre, ordu mensuplarının bildiri hazırlaması, imzalaması, dağıtması veya yayın organlarına ulaştırması yasaklanacak, buna karşı koyanları 5 yıl hapis ile cezalandırılacaklardır. Gerçi kanunlarda askerin siyasetle doğrudan doğruya ilgilenmesini yasaklayan sarıh kanun maddeleri vardı ama «siyasî ortam» değişmişti. Yeni yasaklayıcı hükümler getirilmeli ve örneğin devrimci gençler meydanlarda Kubilây gibi boğazlanırken vatansever subaylar maasını alıp bir kenardan seyretmelidirler.

«Anayasa ve hukuk dışı tutum

ve davranışlarıyla meşruluğunu kaybetmiş bir iktidarın mahkûm edilmiş yöneticilerine siyasî hakları geri verilmesi için Meclise kanun teklifi getiren karşı devrimci ihanet ittifakının şimdi vatansever subayların sesini boğmak için yasaklayıcı hükümleri parlamento ya getirmesi kimseyi şaşırtmamalıdır. Filipin demokrasisinin sebebi hikmeti, parlamento işbirlikçi egemen sınıfların emrinde çalıştırılmaktır.

69 deniz subayının halkımız tarafından büyük bir sempati ile karşılanması üzerine, gerici parlamentarizm tarafından siyasî hakları geri verilen Bayar, tam bu günlerde, Milliyet gazetesinde yayınlanan röportajında, ihanet koalisyonuna tarihî uyarısını yapıyor:

«Son sözüm: Bunu ibretle okuyun. diyor Bayar: «Eğer Adnan

Menderes ve o zamanki Bakanlar Kurulu 9 subay olayına gereken önemi verseydi, 27 Mayıs olmazdı.» Biz bu fırsatı kaçırdık ey bugün ve yarının iktidar sahipleri, ordudaki kıpırdanışları zamanında ezemedik. Ne geldiyse başımıza bundan geldi. Siz ders alın bundan, ordudan gelen vatansever sesleri zamanında bastırmasını bilin, demek istiyor Bayar.

69 deniz subayından ordudan çıkarılan beş teğmen, geçen perşembe günü «Türkiye Halkına» sözleriyle başlayan yeni bir bildiri yayınladılar. Halktan yana çıktıkları, Mustafa Kemal ve bağımsızlık dedikleri için emekliye sevk edildiklerini belirterek şunları açıkladılar. Artık boşa söylenecek sözümüz yok. Kederli de değiliz askerlikten ayrılışımıza. Biliyoruz ki bu bir üniforma değişimidir. Bundan sonra üniformamız köylünün tarlada işçinin fabrikada giydiği, kışlamız tüm Anadolu, yüreğimiz devrime inançla doludur.

Türkiye halkına

Biz beş genç subaydık. Birgün halktan yana çıktık. Ordudan çıkarıldık. Biz beş devrimci subaydık. Mustafa Kemal dedik, bağımsızlık dedik, emekli edildik bir sabah vakti. Biz genç devrimcileriz şimdi. Kendini halkın kurtuluşuna adanmış savcılarız ve devam ediyoruz kavgamıza kaldığımız yerden. Devrimcinin her yerde ve her zaman devrimci olduğunu bile. rek ve söyliyerek devrimci adımızı ve uygun adım yürüye rek halkımızla birlik, devam ediyoruz kavgamıza kaldığımız yerden.

Ve başkaları, devam edecekler kavgalarına. Yani savaş arkadaşlarımız, yani kavgadaşlarımız. 69 değil, yüzlerce, binlerce devrimci kardeşlerimiz. Halk olan halktan olan ve onun bağımsızlık ve demokrasi kavgasına, insanca yaşama savaşına arka çıkan devrimci arkadaşlar devam edecekler kavgalarına. Hem de hiçbir kişisel çıkar gözetmeden, hem de halktan kopuk ihtirasların izlerini içlerinde taşımadan, hem de her şeyin gerçek sahibinin, her şeyin gerçek üreticisi emekçi halkımız ve yoksul yığınlar olduğunu bile

rek devam edecekler kavgalarına. Buna inancımız tamdır. Çünkü düne kadar bizde onlardan biriydik. Farkımız yoktu 69'lardan, yüzlerden, binlerden, 69'ları, yüzleri binleri bir avuç başıbozuk, beş solex hayta biçiminde ufalayıp küçültmenin hesabına emekli olduk. Ama neyi değiştirecektir bu, devrimci kardeşlerimizin savaşma azmine gem mi vuracaktır, devrimci dayanışmayı mı kıracaktır, bağımsızlık kavgasını mı durduracaktır. Korku mu salacaktır yürekleri durumumuz. Bilmezlermi ki biz kişisel çıkarlar peşinde değiliz. Bilmezlermi ki biz kendimizi devrime adanmışız. Ve bilmezlermi ki bizim kavgamız onlarla değildir. Biz başta emperyalizmle, onun yerli uşaklarıyla savaşıyoruz. Savaş katılan herkes dostumuz, karşı çıkan herkes düşmanımızdır. Bizim onlara söyleyecek başka sözümüz yok. Bizim artık boşa söylenecek sözümüz de yok. Artık kavganın tam göbeğindeyiz. Demokratik halk ittifakı için yola çıktık. Görevimiz, devrimciler olarak halkımızla organik bağlar kurmak, savaşın içinde, onunla omu-

zomuza sürdürmektir artık. Bu görev yalnız bizim değil bütün devrimcilerindir. Emperyalizmin ve işbirlikçilerin bir takım oyunlarla çelişkileri gizlemeye çalıştığı bir ortamda ayrılıkçılar ve tartışmalar sona ermeli ve eylem için birlik sağlanmalıdır.

Biz beş devrimci olarak üniformalı ya da üniformasız bütün devrimcilerle bu çağrıda bulunuyoruz: Bizi daha fazla bölmeden düşman; gelin, kavgada birlik olalım; birbirimizi «hain» diye damgalamadan; fabrikaya, tarlaya dostça dolalım.

Artık boşa söylenecek sözümüz yok. Kederli de değiliz askerlikten ayrılışımıza. Biliyoruz ki bu bir üniforma değişimidir. Bundan sonra üniformamız köylünün tarlada, işçinin fabrikada giydiği; kışlamız tüm Anadoludur. Yüreğimiz devrime inançla doludur.

SELÂM OLSUN HALKIMIZA

Ordudan çıkarılan beş devrimci teğmen.

Sarp Koray . Doğan Ünsalan . Okan Esmen . Emin Kabakuş . Ahmet Çoker.

Öğretmenlerin devrimci direnişini kıramıyacaklardır

Millî Demokratik mücadelemizin fedakâr ve gözüpek militanları devrimci öğretmenlerimiz, ötedanberi gerici iktidarların ve feodal irticâın baş hedeflerinden biri olmuşlar, öğretmenlerimizin bilinçli mücadeleleri geliştiği ölçüde de baskı, tehdit ve tertipler arttırılmıştır.

Malatya Turan Emeksiz Lisesi Edebiyat Öğretmeni Kemal Abbas Altınkaş'ın bundan bir yıl önce, 18 Ocak 1969 Cumartesi günü uğradığı tertip, öğretmenlere uygulanan Yıldırma ve sindirme kampanyasının nereye kadar varıldığının en çirkin ve somut örneğidir. Feodal irticâın temsilcilerinden Saidi Nursi'ye karşı sert tenkitler yönelttiği için nurcuların kinini kazanan Abbas Altınkaş ustaca hazırlanan bir tertiple karşı karşıya bırakılır, bayıltılarak tenasül üzü kesilir ve olay kamuoyuna öğretmenlerin bir öğrenciye sarkıntılık ettiği, öğrencinin de bu arada öğretmen tenasül üzüvunu kestiği şeklinde yansıtılır. Gerçiler, tertibin kendi lehlerine yarattığı havadan yararlanarak, Malatya'da sokağa dökülürler ve devrimciler

**İşçilerin,
kendi sınıf çıkarları yönünde,
siyasi iktidarın kazanılması yolunda hareketleri,
ancak onların politik bilince kavuşmaları ile,
sosyalizmin bilimini öğrenmeleri ile
mümkün olacaktır.**

üzerinde bir terör havası estirmeye başlarlar.

Öğretmenin suçsuz, olayın ter. tip olduğu bir yıl sonra, mahkeme kararıyla ortaya çıkmıştır. Bu arada Abbas Altınkaş bakanlık emrine alınmış, ailesi ise tehdit altında Malatyadan Elazığ'a, oradan Erzincan'a süründürülerek devrimciliğin kefareti, Altınkaş'ın ailesine ve çocuklarına ödetilmeye çalışılmıştır.

Yine, son öğretmen boykotuyla ilgili olarak bir çok öğretmen bakanlık emrine alınıyor, bir çoğu da yerlerinden ediliyordu. TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt dördüncü kez, bakanlık emrine alınırken, Boyabat TÖS Şubesi yöneticilerinden Hüseyin Sancar, Dursun Uçar, Ali Apaydın, Halit Aydın, Murat Yiğit de hiç bir gerekçeye dayanmaya lüzum bile görülmeden çeşitli yerlere dağıtılıyorlardı. Baykurt, yaptığı açıklamada «Arkadaşlarım! beni dersanelerimizden ayırabilirler, fakat halktan ayrımazlar, diyerek devrimci öğretmenlerimizin düşüncelerini dile getiriyordu.

Öte yandan Danıştay 5. Dairesi, işten el çekirilen İLK-SEN Genel Başkanı Kenan Keleş, İsmail Başbuğ ve daha 52 öğretmen hakkındaki yürütmenin durdurulmasına karar veriyordu.

Gerek Kemal Abbas Altınkaş'ın davasında, gerekse boykot nedeniyle işlerinden edilen öğretmenlerin Danıştayda açılan davalarında, yargıçlar da, her türlü gericiliğe karşı, halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin safında yerlerini alıyorlardı.

Bütün bu gerici baskı, tehdit ve tertipler devrimci öğretmenlerimizi elbette yıldıramayacaktır. Öğretmenlerimiz işçi ve köylülere dayandıkları ölçüde işbirlikçi iktidar karşısında güçlü ve yenilmez olacaktırlar.

Şehir hatlarında grev

16 Ocak 1970. Saat sabahın altısı. Araba vapurları seferleri duruyor. Ve akşam saat 19.45 de son yolcu vapuru kalkıyor Kadıköy iskelesinden. Halk demir parmaklıklara hücum ediyor, polis sevk ediyor iskelelere...

Son hafta içinde İstanbulluları yakından ilgilendiren ve ortalama günde 280.000 kişinin yararlandığı bir iş kolunda, Türk Deniz Taşıt-İş Sendikası'nın uyguladığı grev, işçilerin, 'birlikte hareket' ettikleri zaman ne kadar önemli bir güç orta-

ya koyabileceklerini bir kere daha göz önüne çıkardı.

Sendika başkanı, Bakanlar Kurulunun 90 günlük grevi erteleme süresi sonunda, 15 Ocak günü, «Türk Deniz Taşıt-İş Sendikası üyelerinin meşru ve kanuni olan haklarını işverenlerden alınmaya kadar demokrasi ve kanunların bahsettiği kanuni direnmesini ve grevini yapacaktır», diyerek hareketi başlatıyor. Denizcilik Bankası, grevin kanunsuz olduğunu ileri sürüyor. İş mahkemelerinin hakimleri dāvaya bakmaktan istinkâf ediyorlar. Ankara ile Adliye arasında telefonlar gidip geliyor. Mahkemenin bir an evvel karar vermesi ve ertesi gün başlayacak olan grevin önlenmesi amaç tutuluyor. Türk adliyesinde, bugüne kadar hiç görülmediği kadar süratli cereyan ediyor muameleler. Sonunda bir hakimim yiğitçe direnmesi ile mesele Yargıtaya gitmek durumunda kalıyor. Mahkeme dosyası u. çakla Ankara'ya iletiliyor, ama süre de doluyor bir yandan ve grev başlıyor.

T.D. Taşıt-İş Sendikası başkanı Bahri Kunt grev nedenini ve ihtilafı şöyle açıklıyor: «Sendikamız toplu iş sözleşmesi hükümleri ve bahse konu hükümlerin atfı yaptığı kanunlara dayanan ve işverenin toplu iş sözleşmesi ile vermeyi kabul ettiği hakları istemiştir.

Bunlar nelerdir?

1 — 931 sayılı kanun ile iş şümulü içinde bulunan iskele personelinin, kanunun verdiği fazla mesaj

ücretlerinin asgari % 50 nisbeti ile ödenmesi,

2 — Gemi adamı ve iskele personelinin yıllık ücretli izinlerinde geçen hafta tatili ve bayram tatili ücretlerinin diğer 11 aya tatbik edildiği gibi ödenmesi,

3 — Banka ücret sistemi talimatının uygulanması.

Her üç istek de toplu iş sözleşmelerimizde ve kanunlarda mevcut bulunmaktadır... Aksi tutum kanunların ihlali olur. Bilhassa Devlet Bakanı Rafet Sezgin'in başkanı ve Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç'un üyesi olduğu Yüksek Ulaştırma Kurulunun konuya ve haklı taleplerimize, işvereni koruma bahasına yeteri kadar ilgi göstermemesi çok üzücüdür.

İşverenin üyelerimize reva gördüğü kanunsuzluklar yetmiyormuş gibi işyerimizde bir de sarı sendika ihdas ederek işçinin sendikal hürriyetini yok edici ve Anayasa ile teminat altında bulunan grev yapma hakkımızı bir nevi vasıtalı yoldan akamete uğratmak için çaba sarfetmeleri, hakka ve hukuka inanmadıklarının en açık delilidir.»

Ayrıca Bahri Kunt, sendikanın karar aldığını ve «gelecek seçimlerde bugünkü hükümete oy vermeyeceklerini», sözlerine ilâve etmiştir.

Önceleri Türk-İş'e bağlı olan Türk Deniz Taşıt-İş Sendikası sonradan bağımsız bir örgüt olma yolunu seçiyor. Bunun üzerine kü-

çük küçük bir sürü sendika çıkıyor ortaya.

2800 üyesi bulunan ve önemli bir iş kolunda çalışan bir işçi örgütünün mütevazı ve kanuni ekonomik talepleri ile karşılaştığı güçlükler ve koparılan gürlüğü ortadadır. Bir taraftan grevi yürüten, fakat işçilerin, gerçekten bilinçlenerek, kendi sınıf mücadelesine sahip çıkmalarına karşı olan bir sendika ve diğer yanda, bu sendika yöneticileri tarafından 'sarı' olmakla suçlanan bir takım sendikalar... İşveren durumunda Denizcilik Bankası, Ulaştırma Bakanı ve Hükümet...

Kendiliğinden gelme hareketlerin işçiler açısından yararı, mücadele içinde ileri sürdükleri ekonomik talepler karşısında dost ve düşmanın takındığı tavrın sezilmesi ve birlikte hareketin gücü hakkında bir tecrübe edinilmesi ile ortaya çıkıyor. İşçilerin, gerçekten kendi sınıf çıkarları yönünde, siyasi iktidarın kazanılması yolunda hareketleri ise, ancak, onların politik bilinçlenmesi ile, sosyalizmin bilimini öğrenmeleri ile mümkün olacaktır. Proleter devrimcilerinin, kendiliğinden gelme hareketleriyle bağlar kurmaları, işçi sınıfı hareketinin, ekonomik mücadele sınırları içinde hapsedilmesini, sarı sendikalar yolu ile yozlaştırılmasını önleyecek ve işçi sınıfının gerçek devrimci karakterine kavuşmasını engellemeye çalışan emperyalist güçleri geriletecektir.

Altın fiatları düşüyor

Son bir ay içinde altın fiatlarında önemli bir düşüş olmuştur. Meselâ, 21 Aralıkta 113,50 TL. olan Cumhuriyet altını 15 Ocakta 1175.112.00 ya düşmüştür. Diğer fiatlar artarken olan gelen bu düşüşün sebebi Türk halkının içinde bulunduğu mali zorluktan dolayıdır. Son yıl içinde doğuda hayvan yemi kıtlığı baş göstermiş; zeytinyağı üretimi geçen yıllardan çok daha düşük olmuş ve Sonora buğdayı geniş çapta başarısızlığa uğramıştır. Bu tarımsal gerilemeler Türk köylüsünün gelirini düşürmüş ve geleneksel tasarruf aracı olan altını sat-

maya zorlamıştır. Düşük geliri memurlar da bu satışa katılmışlardır.

Yabancı sermaye getirdiğinden fazla götürdü

Sanayi Bakanlığının bir açıklamasına göre 1965-70 arası Türkiye'ye 218.8 milyon TL. lik yabancı sermaye girmiş, aynı yıllarda 257.4 liralık yabancı sermaye kârı ise yurt dışına transfer edilmiştir.

— 1950 - 1960 yılları teker teker incelenirse, her yıl gelen yabancı sermayenin çoğunlukla bir önceki yıldan daha az olduğu, oysa dışa transfer edilen kârların arttığı görülür.

Ortak pazar'ın tutumu değişmedi

Ortak Pazar Konseyi yeni başkanı Belçika Dışişleri Bakanı Hermel, yaptığı bir açıklamada Ortak Pazarın Türkiye'nin tek rekâbet edebilecek Sanayi mamulü olan tekstil kotaya tabi tutmakta ısrar ettiğini belirtmiştir. Zaten rekâbet edemeyecek diğer Türk endüstri mallarının gümrüklerini sıfıra indirmeyi kabul eden konsey Aralık ayında Türkiyeyle ihtilâf konusunu olan 220 milyon dolarlık yardım miktarında da bir değişiklik yapmaktadır. Konsey, kendi şartlarını eninde sonunda Türkiye'ye kabul ettirebileceğine inandığı intibasını vermektedir.

Tütün bir aile ziraatidir. Yurdu muzun 7000 köyünde 455 bin aile geçimini tütün ziraatinden temin eder. Tütün sermaye, emek ve bilgi işidir. Tütünün yetişmesi ile satışı arasında 15 ay gibi uzun bir süre geçer. Tütün üreticisinin iki ana sorunu vardır:

- 1) Tütün ziraatine tanınan kredinin yetersizliği
- 2) Yetiştirdiği tütünü değer fiatına satamaması

Tütün ziraatine kredi, T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince verilir. Bu kredinin limiti, dekar başına 120 TL. dir. Tatbikatta üretici, bu krediden dekar başına 80-100 TL. olarak istifade eder. Kredi iki taksitte verilir. Beş kefil göstermesi ve tütününü bankaya ipotek etmesi gerekir.

Tütün maliyet fiatlarının her geçen yıl artışı, tütün ekimi ile satışı arasındaki sürenin uzunluğu, müstahsilin başka bir yerden geliri olmaması verilen krediyi son derece yetersiz kılmıştır.

Üreticinin, tütünü değer fiatta satamamasının nedenlerini şöyle sıralayabiliriz:

- 1) Tütün piyasasının geç açılması,
- 2) Hükümetin uyguladığı alım politikası
- 3) Tütün ihracatçılarının durumları.

1) TÜTÜN PİYASASININ GEÇ AÇILMASI : Onbeş senelik Ege Tütün Piyasası açılış tarihleri incelendiğinde, 17.12.1962 yılı hariç, genellikle piyasanın Ocak ve Şubat aylarında açıldığı görülür. Piyasanın üretici için çok geç olan bu tarihlerde açılması ilgililerce, tütün denkleme ve tesbitlerinin geç bittiğine bağlanıyorsa da bu-

nun bizce gerçek nedenleri: A) İhracatçı firmaların sermaye yetersizliğinden dolayı bir önceki yıla ait işlenmiş tütünü ihraç ettikten sonra piyasaya gitmek istemeleri, B) Tütün piyasasının geç açılmasının ihracatçı tarafından çok kârlı bulunan, karaborsa alımlara geniş ölçüde imkân vermesidir.

Piyasanın geç açılışı, para sıkıntısı çeken üreticinin, en değerli tütününü düşük fiatla satmasına sebep olmaktadır. Bu alımlar, karaborsa alımlardır. Karaborsa alım, piyasa açılmadan tütün ekim belgesi olmaksızın tütünün el değiştirmesidir. Bu alım, üreticinin istismarına dayanır. Karaborsa alımları ihracatçıları organize eder. İhracatçı firmaların her istihsal bölgesinde aracıları vardır.

İzmir'de tütün ihracatı yapan A... Firması'nın, Ödemiş kazasında bulunan B... mutemet adamı, bağlı bulunduğu A... Firmasından aldığı talimat üzerine, Tütün ekim mevsimi gelince Mahalli Tekel İdaresinden, tütün dikim belgesi alır. Bu belgelerle ekim sahası geniş gösterilmiştir. Aracı bu belge ile üreticiler arasına girmiştir. Küçük bir sahada sembolik olarak ekim yapar. Eylül ayının gelmesi ile üreticide malî sıkıntı baş gösterir. Yeni yetiştirdiği tütünün satımına daha altı ay gibi uzun bir süre vardır. Günlük geçimini temin etmek için elindeki tütünün bir kısmını satmaya razıdır. Aracının beklediği an gelmiştir. İstif veya balya halindeki tütünü üreticiden, çok düşük fiatlarla alarak deposuna kaldırır. Elinde Tütün Dikim belgesi, olduğundan karaborsa aldığı tütünü, rahatlıkla kendi yetiştir-

Tütün üreticileri direnecektir!

Önümüzdeki günlerde tütün piyasası açılacaktır ve şimdiden kapkaççı tüccar, tefeciler, yabancı kumpanyalar ve onları destekleyen AP iktidarı, tütün ekicisinin ürününü ucuza kapatmak için bütün hazırlıklarını tamamlamıştır. Türkiye Tütüncüler Federasyonu Başkanı Haydar Aryal, 7 Ocak günü Radyo Haber Bülteninde okunan beyanatında, Tekelin ve tüccarın elinde 160 milyon kilo tütün stoku bulunduğunu söyleyerek, tütün fiyatlarını düşürmeye çalışmaktadır. Fakat artık bütün üreticilerine küll yutturmak, eskisi gibi kolay olmayacaktır. Üreticiler, mücadele etmesini öğrenmişlerdir ve git-tikçede Tütün Üreticileri Sendikasında örgütlenerek, kapkaççı tüccarın, tefecilerin, yabancı kumpanyaların ve onları destekleyen AP iktidarının karşısına daha kuvvetli olarak çıkmaktadırlar. Tütün ekicilerinin İŞÇİ - KÖYLÜ gazetesinin 11. sayısında açıklanan istekleri şöyledir:

- ★ Her sene tüccara verilen 600 milyon lira kredi, Tekelin emrine verilmelidir.
- ★ Taban fiatı en az on lira olmalıdır.
- ★ Piyasa bir an önce açılmalıdır.
- ★ Randımanlar tekel tarafından açıklanmalıdır.
- ★ Kapkaççı tüccarın piyasaya girmesine fırsat verilmelidir.
- ★ Tütün tesellüm muameleleri çabuk yapılmalıdır.
- ★ Ekiciye verilen ziraî krediler artırılmalıdır.
- ★ Her sene yapılan âdi piyasa oyunlarına son verilmeli, tüccarın piyasa fiyatlarını düşürmesine engel olunmalıdır.

tirmiş gibi gösterir. Tütün piyasası açıldığı zamanda İzmir'de bağlı bulunduğu A... İhracatçı Firması'na bu tütünlerin baş fiattan satışını yapar. İhracatçı Firma, böylelikle, üreticiden aracısı vasıtasıyla ucuza aldığı tütünün alış fiyatını yüksek göstererek, devlete ödeyeceği vergiden de kurtulur.

Bu tip alımların hem üreticiye, hem de devlete zararı vardır. Hükümetin bu konuda alacağı tedbirlerin başında, üreticiye tütünü karşılık göstererek yeni bir emtia kredisi verilmesini sağlamak ve karaborsa alımlarda bulunanları şiddetle cezalandırmak gelir.

2) HÜKÜMETİN UYGULADIĞI ALIM POLİTİKASI : Yıllardır tütünde politik amaçlara göre fiyat politikası yürütülmüştür. İhracatçıların ve tefecilerin menfaatlerini temsil eden iktidarlar, tütün sorunlarını gerçekten çözümlenemeye yanaşmamışlardır.

Tütün ekiminin seneden seneye tütüne elverişli olmayan sulak ve taban arazilere kayması, tütün kâlitelerinin düşmesine, ve yıllık istihsalın bir plân dahilinde artma-

masına sebep olmaktadır. Tütün ekimi ruhsata bağlanmadıkça, istihsaldeki artışlar, tütünün fiyatının düşmesine yol açacaktır. Ruhsata bağlanan tütün ekiminde, istihsal kontrolü ve kalite yükseltmek amaçlı gerçekleştirilmiş olur.

İstihsalın arttığı yıllarda, tekel idaresinin tesbit ettiği baş fiat, politik bir rakkam olarak kalmaktadır. Destekleme alımlarının düzensiz bir piyasa ortamı içinde randıman vermesini beklemek, hayal olur kanısındayız. Gerçek şudur ki Tekel İdaresi piyasa istihsalının % 50 sinin alımlarını kapsayabilir. Bu durumda desteksiz kalan üreticinin kaderi, tütün ihracatçılarının elindedir.

3) TÜTÜN İHRACATÇISININ DURUMU : Üreticinin istismarının olanaklarını ihracatçıya yüklemek, asıl kazancın gerçek sahipleri, A.B.D., Batı Almanya tröstlerinin tütünümüzün değerli üstündeki etkilerini görmemezliğe gelmektedir.

Tütünün iç ve dış pazarlarda fiyatlarını bu tröst ve monopoller tesbit eder. Tütün piyasamızın tek-

Bilim ve Sosyalizm yayınları

Sunar

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ

BİRLEŞİNİZ!

İsteme adresi: bilim ve Sosyalizm Yayınları

Sümer Sok. 10/B Yenışehir ANKARA

Köylünün demokratik direnişi her geçen gün gelişmektedir.

hâkimi bunlardır. İhracatçılar, bunların komisyoncusu durumundadırlar. İhracatçı, sermaye yetersizliğinden, yeni dış pazarlar arama yeteneklerini yitirdiği gibi, bu tröstlere karşı fiat empoze etmekten bile yoksundur.

İhraç ettiğimiz tütünün, % 60 nı Amerikan tröstleri, % 15 ni de Batı Almanya tröstleri alırlar. İşlenmiş tütün piyasasının % 75 ni alım gücüne sahip olan bu tröstler, iç piyasada ihracatçılar üzerinde hakimiyetlerini iki yoldan gerçekleştirmişlerdir.

A) Prefinansman yolu ile ortaklık kurdukları ihracatçı firmaların finansmanı, ihracatçıya tröstler tarafından % 5.75 gibi düşük faizle, dış ülkelerden temin edilir. Merkez Bankası kanalı ile ihracatçı firmaya aktarılan bu kredilerle iç piyasada tröstlerin denetiminde alınan tütünler yine en düşük fiattan tröstlere ihraç edilir.

Sekiz, dokuz ay için memleke-

timize gelen dolarlar, hükümetin döviz sıkıntısını hafifletiyor gibi görünüyorsa da, düşük fiatla tütün ihracatı, memleketimiz için büyük bir döviz kaybına yol açmaktadır. Bu ortaklıklarda, tütün ihracatçısının kazancı çok büyüktür.

B) Tröstlerin en kazançlı yolu, sermayeden yoksun ihracatçılara tesbit ettikleri fiatlardan alım garantisi vererek, piyasaya iştiraklerini temin etmektir. Devletin ihracatçıya tanıdığı geniş kredilerden sermayesinin % 90 nı temin eden bu firmalar, kârlarını, önceden tesbit edilen fiatla, üreticiden alım fiatı arasındaki farkı arttırmak yolu ile sağlayacaklarından, iç piyasada düşük fiatlarla kendi çıkarlarına tütün alımları yaparlar.

Bu tür alımları yapan ihracatçılar, sermayelerinin % 90 nı, banka kredisi olarak kullandıklarından, ödedikleri yüksek faizi de üreticinin omuzlarına yüklerler. Bu işte en fazla kazanan bankalar, ve tröstler olur.

Macaristan, Çekoslovakya, Doğu Almanya gibi ülkeler de, bizden mal karşılığı aldıkları tütünleri, reexport yolu ile başka ülkelere düşük fiatlarla satmaktadırlar. Bu da, memleketimizden tütün alacak, diğer ülkelerin tütün alımlarını kısmen önlemekte ve tütünün dış piyasadaki fiyatını etkilemektedir.

Üreticinin zirai kredisi artırılmadıkça, karaborsa alımlara şiddetli ceza müeyyideler tatbik edilmedikçe, tütün piyasası önceden tesbit edilecek erken bir tarihte açılmadıkça, tütün ekimi ruhsata bağlanmadıkça, Tekel İdaresi'nin yabancı tröst ve monopollerle tek başına rekâbet edeceği imkânlar sağlanmadıkça, iç piyasada alımlarda bulunan yabancı ortaklıklar kaldırılmadıkça, tütünümüz dış pazarlarda gerçek değerini bulmayacağı gibi, tütün üreticimiz düşük ücretle ürününü satmaktan kurtulamayacaktır. İşbirlikçi iktidarlar bu görevleri hem başarmak istemezler, hem de başaramazlar.

İŞÇİ-KÖYLÜ

11. Sayı çıktı

- ★ Tütün üreticileri olarak isteklerimizi açıklıyoruz.
- ★ Tütünümüzü ispanak fiyatına kaptırmayalım.
- ★ Amerikancı patron emretti, polis ateş açtı, kardeşimiz Şerif Aygül şehit düştü.
- ★ Demokrasi işçilerin ve köylülerin devrimci iktidarıdır.
- ★ Bize kurtuluş yolunu gösteren bilimsel sosyalizmdir.
- ★ 6. Filo gitti, mücadelemiz bitmedi.
- ★ Doğu bölgesini kadera terketmeyeceğiz.
- Ayrıca
- ★ İşçi ve köylülerden mektuplar.
- ★ Aşık Hüseyin Kaçıran'dan şiirler.
- BAĞ KUR - TANIT - YAY!**
- TOPLU SATIŞ İÇİN GÖREV AL!**
- Adres: Divanyolu Cad. 83/3 Sultanahmet - İSTANBUL
- Yıllık Abone: 6,- TL.

3. cilt çıktı

Türk Solu'nun 3. cildi de diğerleri gibi Proleter Sosyalistlerin mücadele klavuzu olacaktır. Bu ciltte yer alan önemli yazılar şunlardır:

* Gençlik - Ordu - adalet elele - **Hikmet Kıvılcımlı** * Türkiye'de Feodalizm var mı? - **Muzaffer Erdost** * Şehir küçük burjuvası ve proleterleşme eğrisi - **Muzaffer Erdost** * Filistin Mukavemeti - **Jerard Chaliand** * Demokrasi ve Gölgeler - **Hikmet Kıvılcımlı** * Eylemsizlik Sağ sapma, stratejinin - **Muzaffer Erdost** * Devrimci Gençlik hareketi eylemlenemez tecrit edilemez - **Erdoğan Güçbilmez** * Günümüzde tekeller - **Sovyet Bilimler Akademisi Raporu** * Demokratik Köylü Hareketleri Nasıl Desteklenmeli - **Ahmet Say** * Moskova Konferansı Ana Belgesi - tam metin * Çin Komünist Partisi 9. Kurultayında kabul edilen Lin Piao'nun raporu - Tam metin * Büyük tekeller.

* Royal dutch - Shel * Generals Motor * Pilips * Wokswagen * Mitsubishi.

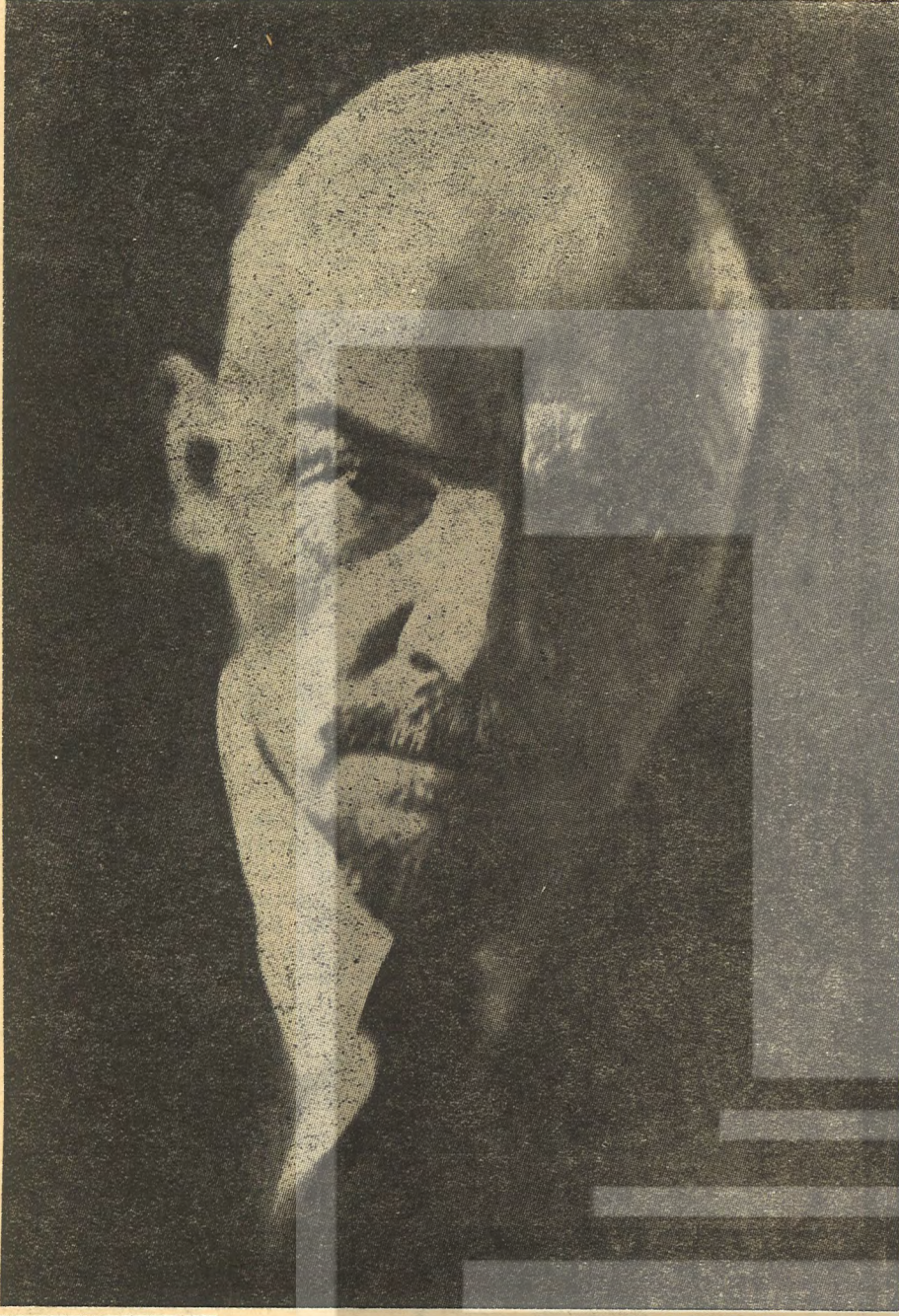
* Aren Oportünizminin niteliği - **Mahir Çayan** * Güney Vietnam Kurtuluş Cephesinin önündeki devrimci yol - **G. V. K. C. Merkez komitesi üyelerinin raporu** * Oportünistler proletarya saflarının bozuncusudur - **Omer Özerturgut** * Revizyonizmin keskin kokusu - **Mahir Çayan** * Bütün silâhlarımızla Emperyalizmin en zayıf noktasına yüklenelim - **Doğu Perincek** * Bugünkü Romanya - **Doç. Dr. Türkkaya Ataöv** * Pasifizm ve Şiddet - **Christopher Caudwell** * Nato Halkımızın Düşmanıdır - **TÜRK SOLU - AYEİNLİK** * Mustafa Kemal 30 Ağustos Zaferini anlatıyor! * Proleter Devrimci Çizgi Kitle çizgisidir - **Şahin Alpay** * Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi - **M. Ali Cehşan** * Sosyalist Örgüt meselesi - **Ersen Olgaç** * Hain Kimdir - **Şiar Yalçın** * İran'da Toprak Reformu - **Ferhad Khamsi** * TIP'in Taksim mitingi Oportünizmin İhanet Belgesidir - **İ. Kaypakkaya** * Ho Chi Minh'in Vasiyeti * Seçimler Üzerine - **Doğu Perincek** * Dünya Kapitalist Ekonomisi - **L. Kuzminov** * İngiliz üslerini biz Kıbrıs Halkları söküp atacağız * Devrimci Güçler tehdide pabuç bırakmayacaktır - **Şevki Akşit** * Ölçü Seçimler değil güçlenen milli demokratik mücadelemizdir - **İ. Kaypakkaya** * Bugünün Türkiye'sinde devrimci eylem nedir? - **Mihri Belli** * Kitle çizgisi ve gerici sendikalar - **Sina Çiladır** * Sosyalist Ekonomisinin meseleleri, savunması - **Halit Çelenk** - **Muzaffer Erdost**.

Ayrıca aşağıdaki imzalar da 3. ciltte yer almaktadır:

Cüneyt Akalın * Tahsin Akpek * Cihan Alptekin * Mehmet Altun * Fahri Aral * Ali Arisoy * Behzat Ay * Mahmut Bakı * Nguyen Luong Bang * Alpaslan Berktaş * Saim Bilen * Dursun Bilâ * Mengü Bulguç * Oral Çalışlar * Cengiz Çandar * Aydın Çığ * Erol Çurmak * Günnur Çurmak * Ali Demir * Eyüp Demir * Metin Demirtaş * Celâl Doğan * Muzaffer Doyum * Vahap Erdoğan * Gerçekçi * Sadık Göksu * Bora Gözen * Erdoğan Güçbilmez * Kemal Günaydın * Mustafa Gürkan * Faruk Haksal * Ezel İnanc * Mustafa Kararoğlu * İlhan Kalayhoğlu * Hüseyi Kaya * Yunus Kılıç * Çağlar Kırçak * Ruhi Koç * Yusuf Küpeli * Haydar Mutlu * Enver Nalbantoğlu * Osman Okkan w Erdal Öz * Halis Özkân * Mutlu Parkan * İnto Peredo w Pekin Plâtinel * Martha Rojas * Halûk Sarıkaya * Atila Sarp * Nail Satlıgan * Nusret Selen * Tekin Sönmez * Şerif Tekben * Nguyen Huu Tho * Necdet Tükel * Osman Ulagay * N. Yılmaz Ali Orhan Yücealp * Gün Zileli.

Fiatı 35 TL. ödemeli istiyebilirsiniz.

Mevcudu tükenmekte olan 1. cilt 75 TL. den 2. cilt 50 TL. den temin edilebilir. 3. cildin fiatı 35 liradır. Ödemeli isteyiniz.

Büyük proleter devriminin mimarı Lenin kırk altı yıl önce 21 Ocak 1921 de saat 18.50 de beyin kanamasından ölmüştü. Büyük Lenin'in cenazesine de kavgada ölen her devrimcinin arkasından çalınan marş eşlik etmişti:

"İsyan bayrağımız gibi döğüştün:

Her zaman ileride, her gün ön safta.

Vuruldu kavgada, dağ gibi düştün.

Zelzelen duyuldu dört bir tarafta.."

Türk Solu, büyük Lenin'i saygı ile anar

Vladimir Ulyanov

Lenin, 22 Nisan 1870 te, Volga'nın kıyısında küçük bir kasaba olan Simbirsk'te doğdu. Sonradan Simbirsk'e Lenin'in şerefine Ulyanovsk adı verildi.

Lenin, onun yıllarca sonra devrimci eylem içinde aldığı addır. İlerici bir öğretmenin oğlu, Vladimir Ulyanov olarak doğdu. Annesi Maria Alexanrovna, iyi yetiştirilmiş ve Lenin üzerinde büyük etkisi olmuş kültürlü bir kadındı. Nitekim, yıllarca kaldığı sürgünden döner dönmez Lenin, ilk olarak annesinin mezarını ziyarete koşacaktır.

Lenin, hepsi de devrimci olacak üçü kız üçü erkek, altı kardeşten biriydi. En büyükleri olan ağabeyi Alexander Ulyanov, Çar III. Alexander'e suikaste katılmak suçundan 1887 de idam edildi.

Vladimir Ulyanov Marxizmi incelemeye başladığında henüz delikanlıydı. Daha 17 yaşındayken etkin bir devrimci olmuştu. 1887 Aralık ayında bir öğrenci protesto gösterisine katıldığı için Kazan Üniversitesinden çıkarıldı ve Kazan bölgesinde küçük bir köye sürgün edildi. Ondandır da devamlı polis gözetimi altında kaldı.

Köyde bulunduğu sürede okudu, inceledi. Üniversiteye yeniden girmek için yaptığı müracaatlar geri çevrildi. Bunun üzerine 1889 da, şimdi Kübishev adını almış olan Samara'nın Volga kasabasına göç etti.

Samara'da geçirdiği dört yıl (1889 - 1893), Lenin'in yaşamında çok önemli bir dönem oldu.

Yaklaşmakta olan devrimci mücadele için bilgi toplaması, onun Marxist görüşlerinin son şeklini alması, bu sıralardadır.

Bununla birlikte Samara, ona gereksindiği alanı sağlayamamıştı. 1893 Ağustos'unda Başkent Petersburg'a gitmek üzere oradan ayrıldı.

Petersburg'ta sosyal demokrat

öğrenciler, ilerici işçilerle ilişki kurdu, Marxizm'i devam ettirdi.

1894 te ilk büyük yığın Dostları Nedir ve Demokratlarla Nasıl ortaya çıktı. Bu yapıtın Rusya'da gelişen devrimci hareketine kendine özgü bir yol gösteren devrimci aydınlar Narodnik'lere (Halkçı) karşı tilmışti.

Narodnikler köylülerin devrimci güç sayıyor, çarın ve karşı bunları ayakta tutuyorlardı.

Bu amaçla devrimci "halkın içine", köylere devrimciydi.

Lenin, Narodnikler'in yersizliğini gösteren devrimci güç sayıyor, çarın ve karşı bunları ayakta tutuyorlardı. Lenin, Narodnikler'in yersizliğini gösteren devrimci güç sayıyor, çarın ve karşı bunları ayakta tutuyorlardı. Lenin, Narodnikler'in yersizliğini gösteren devrimci güç sayıyor, çarın ve karşı bunları ayakta tutuyorlardı.

O yıl ikinci bir kitap "Narodniklerin Ekonomik Devriminin Kitabı" yazdı. "Lenin, Narodniklerin Legal Marxistleri, Marxizm'in yaygınlaşmasını engellemeye çalıştı. Bunlar, devrimci hareketi yavaşlatmaya çalıştı. Lenin, devrimci hareketi hızlandırmaya çalıştı. Lenin, devrimci hareketi hızlandırmaya çalıştı.

Lenin muazzam bir tutku ile devrimci eylemler için çalıştı. Açık ve kolayca anlaşılabilir ve eğitilmiş ya da eğitilmemiş insanların bile kolayca anlaşılabilir makaleler, kitapçıklar yazdı. Bunlarda, işçilerin haklarını savunmasını, kapitalistlerin onları sömürmelerini açıkladı.

yanov Lenin

ilerici işçiler çevresi
rdü, Marxist sınıflara

lk büyük yapıtı, «Hal-
rı Nedir ve Sosyal De-
Nasıl Savaşılır?»
1. Bu yapıt, kapitaliz-
da gelişemeyeceğine,
gü bir yol izleyeceğine
rimci aydınlar grubu
re (Halkçılar'a) yönel-

ler köylüleri baş dev-
sayıyor, çaracı otokraşi-
unları ayaklandırmaya
dı.

la devrimci aydınlar
ne», köylere gidiyorlar-

Narodnikler'in görüşleri-
ğini gösterdi. Toplu-
r, ilerici devrimci gücü
menin, Rus İşçi Sınıfı.
el rolü olduğunu göste-
kanıtları ileri süren ilk
sti oldu. Lenin, işçi sı-
ylülüğün ittifakı büyük
ileri sürendir. Bu itti-
an, çarlığın yıkılması
sınıfı egemenliğinin
nın imkânsız olduğunu
üyordu.

inci bir kitabında, «Na-
Ekonomik İçeriği ve
e'nin Kitabındaki Eleş-
nin, Narodnikler kadar
xistleri, Marxizmi açık,
lmış yayınlarda yorum-
alkan aydınları da he-
n. Bunlar, devrimci ni-
dsiyarak Marxizmi, kapi-
lere uydurma çabası
r.

muazzam bir enerji ve
devrimci eyleme girişti.
kolayca anlaşılır, hatta
i ya da eğitimsiz olan-
kolayca anlayacakları
kitapçıklar ve broşür.
Bunlarda, işçilerin du-
haklarından yoksunluğu
listlerin onları amansız-
işlerini açıkladı.

Lenin, kısa süre içinde St. Pe-
tersburg Marxistlerinin tanınmış
önderi haline geldi. 1895 güzünde,
kentin Marxist gruplarını tek bir
organ halinde birleştirdi: İşçi Sı-
nıfının Kurtuluşu için Mücadele
Derneği.

Devrimci bir Marxist partinin
rüşeymi olan bu organ, işçi sını-
fının yığın hareketine dayanmak-
taydı. Fakat kısa ömürlü oldu; o
yılın Aralık ayında Lenin ve üye-
lerinin çoğu tutuklandı.

Lenin St. Petersburg hapislane-
sinde ondört ay hücrede kaldı; a-
ma bu onu susturmadi.

Gene gizlice dışarıya çıkarılan
ve gizli matbaalarda basılan bro-
şürler ve manifestolar yazmaya
devam etti.

1897 Şubat'ında Lenin, Sibiry'a-
nın donmuş yureği Yenisei'de bir
köye, Shushenskoye'ye üç yıl sü-
reyle sürgün edildi. Oraya gittik-
ten bir yıl sonra St. Petersburg'ta
1894 teki devrimci çalışmaları
sirasında tanıştığı bir kız,
Nadezhda Kruskaya yanına gel-
di. Kruskaya da «Mücadele Derne-
ği»nin üyesi olarak sürgün edil-
mişti. Lenin ile Nadezhda, hayat-
ları boyunca birlikte yaşamak ve
çalışmak üzere hemen evlendiler.

Lenin sürgünde iken parti için
bir program tasarısını kaleme al-
dı, otuzdan fazla eser yazdı, «Rus-
yada Kapitalizmin Gelişmesi», ad-
lı büyük araştırma yapıtı için ha-
zırlıklarını tamamladı. Bütün bun-
ların Rus Sosyalist hareketi üze-
rine muazzam etkisi oldu.

O günlerde bir takım başarılı
grevlerin ardından, Rus Sosyal
Demokratlarının bir kesimi, işçi-
lerin kendilerini ekonomik müca-
dele - daha yüksek ücretler, daha
kısa iş saatleri ve daha iyi çalış-
ma koşulları için mücadele - için-
de sınırlamaları gerektiğini ileri
sürmeye başladılar. Bunlar, poli-
tik mücadelenin, kapitalistlere bı-
rakılması gerektiğini iddia etmek-
teydiler. Bu sosyal demokratlar

daha sonra «Ekonomistler» diye
anıldılar ve Lenin bunların faali-
yetini son derece tehlikeli saydı.

«Ekonomistler», işçilerin çıkarla-
rını kapitalistlerinkine bağımlı
kılma çabalarıyla Rus İşçi Sınıfı
hareketindeki ilk opportünistler-
dir.

1899 da Lenin, bunların görüş-
lerini 17 sürgün Marxist tarafın-
dan onaylanıp imzalanan «Rus
Sosyal Demokratlarının Bir Pro-
testosu»nda teşhir etti ve yaptık-
ları işin esasının ne olduğunu aç-
ğa vurdu.

Marxist bir partiyi planlayan
Lenin, çaracı baskı karşısında ille-
gal olarak iş görmek gerektiğini
anladı.

İlk adımın, Rusyadaki sosyal
Demokrat komitelerini ve grup-
larını, devrimci Marxizmin ilke-
leri etrafında toplayacak bir poli-
tik gazete olduğuna inanıyordu.
Ondan sonra bir parti kongresi
için geniş ve etraflı hazırlıklar
başlayabilir ve parti için birleşik
bir program ve kurallar vücuda
getirilebilirdi.

Sürgün süresi 1900 yılının Ekim'
inde sona erdiğinde Lenin ve karı-
sı, Shushenskoye'den ayrıldılar.

Hükümet onun Başkent veya
herhangi bir endüstri merkezinde
oturmasını yasaklamıştı. Bu yüz-
den Pskov'a yerleşmeye karar ver-
di. Burada Başkente mümkün ol-
duğu kadar yakın olacaktı.

Gazeteyle ilgili plânlarını gelişt-
tirdi, ama bunu dışarıda yayınlama
gereğini az zamanda anladı.

Bunun üzerine Iemmu'da AL
manyaya gitti. Orada Iskra (Kı-
vılcım) gazetesini çıkarmaya baş-
ladı. Gazetenin altbaşlığı «Kıvılcım
Bir Alevi Tutuşturacak» idi.

Iskra, Rusyaya, sonraları ulus-
lararası bir üne ulaşacak olan
kendini adanmış devrimciler tara-
fından gizlice sokulmaktaydı.

Lenin, Iskra'nın yol gösterici
ruhu ve etkin katkıcısıydı. 1902 ba-
harında o ve yazı kurulunun öbür

üyeleri Londra'ya sonra da Cenev-
re'ye taşındılar.

Iskra, partinin kurulmasında
gerçekten de kesin bir rol oynadı.
Lenin buna ve Sosyal Demokrat-
lar'ın teorik organı olan Zarya'ya
birçok makaleleriyle katkıda bu-
lundu.

Lenin aynı zamanda bir tarım
programı tasarısı da hazırlamıştı.
Gene de o dönemdeki broşürü «Kır-
daki Fakirlere», yeni parti progra-
mını açıklamakla büyük rol oynadı.

Bunda, işçi sınıfı partisinin he-
defleri, işçilerin fakir köylülerle it-
tifakının önemi ve sosyalizmin an-
lamı, açık ve basit deyimlerle a-
çıklanıyordu.

«Biz, yeni ve daha iyi bir sosyal
düzene ulaşmak istiyoruz.

«Bu yeni ve daha iyi toplumda
ne zengin bulunmalı, ne de fakir;
herkes çalışmalıdır.

«Müşterek emeklerinin meyva-
larından bir avuç zengin değil,
çalışan insanların hepsi, yararlan-
malıdır.

«Makinalar ve öbür yenilikler,
herkesin işini kolaylaştırmalı, mil-
yonlar ve onmilyonlar yalnızca
birkaç kişiyi zenginleştirmeye ya-
ramamalıdır.»

Gene 1902 de, «Ne Yapmalı?», 'yı
yazmıştı. Bu yapıt Marxist bir iş-
çi sınıfı Partisi için etraflı bir
plândır.

Lenin'in aklından çıkarmadığı
şey, İkinci Enternasyonal'in par-
tilerinden farklı ve çaracı otokrasi
ile kapitalizme karşı savaşta işçi
sınıfına yol göstermeye yetenekli,
gerçekten de devrimci bir işçi par-
tisiydi.

İşçi sınıfı hareketine yol göster-
mek için parti, ileri devrimci teo-
ri Marxizmle silâhlanmış olmalı
ve bu teoriyi işçi sınıfı hareketine
sokmalıydı.

«Devrimci teori olmadan dev-
rimci eylem olmaz», diye ilân edi-
yordu.

Sayfayı çevirin

Çoktandır beklenen parti kongresi 1903 te toplandı. Zaman Partinin tüzüğünü ve karar tasarılarını Lenin hazırlamıştı.

Kongrede Lenin'i destekleyenlerle karşısında olanlar - bunların içinde Martov ve Trotsky seçkinleridir - arasında kesin bir mücadele oldu.

Program üzerinde Bundistler, (*) Ekonomistler ve Lenin'in «proletarya diktatörlüğü», «İşçi Sınıfının egemenliği - ilkelerine saldıran bütün öbür karşıtları ile büyük bir savaş oldu.

Bununla birlikte, Lenin ve Iskra yazı kurulu tarafından hazırlanan program sonunda kabul edildi. Bunun kılavuzluğunda parti, sosyalist devrimin Rusyadaki zaferi için başarı ile savaştı.

«Bolşevik», deyimi o toplantıda ortaya çıktı. Gerek merkez komitesinde gerekse Iskra yazı kurulu seçimlerinde çoğunluğu kazanan (bolshintvo - çoğunluk) ve Lenin'i destekleyenler için kullanıldı.

Azınlıkta kalan oportünistlere aynı şekilde Menşevik (Menshinstvo - Azınlık) denildi.

Böylece 1903 Kongresinden, yeni bir tip parti doğdu.

Lenin 1905, 1906 ve 1907 kongrelerindeki başlıca raporları hazırlayıp okuyarak bu kongrelerin gerek hazırlanmasında gerekse yönetilmesinde çok etkin oldu.

Lenin ve Bolşevikler Rusyada 1905 Devrimini bir burjuva demokratik devrimi saymaktaydılar. Bu devrimin görevi serfliğin yaygın kalıntılarını ortadan kaldırmak çarlığı yıkmak ve demokratik özgürlükleri kazanmaktı.

Lenin, Emperyalizm çağında burjuva demokrasi devriminin kendine özgü yanlarını, onun güdücü güçlerini ve gelişme olanaklarını çözümleyecek ilk Marxist idi.

Bu devrim, sosyalizmin yolunu kısaltarak işçi sınıfını sosyalizm uğrunda mücadeleyle yaklaştırdığı için bu sınıfa yararlı idi.

İşçi sınıfının müttefiki köylünün de büyük toprak sahiplerinden toprağı almak ve çarlığı yıkmakta çıkarı vardı.

Sonuç olarak devrimin vüsati, ana itici güçler - işçiler ve köylüler - in tutumuna dayanıyordu.

Bununla birlikte Rus burjuvazisi çarlığın kalmasını istiyor, sınıfsal niteliği nedeniyle de devrimci olamıyordu.

Bolşevikler bu yüzden burjuvazinin yığınlardan tecrit edilmesi gerektiğine inanıyorlardı.

Lenin'in fikirleri devrimci olaylar içinde doğmuştu. İlk Rus devriminin başında köylüler ile ittifak halindeki işçi sınıfı bulunuyordu. Lenin bunu mücadele metotları - silahlı ayaklanmalar, grevler, v.b. - bakımından bir proletar devrimi olarak tanımladı.

Bunula beraber bu devrim, kah-

ramanca mücadeleye rağmen bastırıldı.

1907'nin sonunda, devrimin yenilgisinden sonra Lenin, Bolşevik merkezin kararıyla Rusyayı terketti. Önce Cenevre'ye, sonra da Paris'e gitti.

Yenilgi onun mücadele azmini kırmadı. Yenilginin geçici, son zaferin ise kaçınılmaz olduğuna kesinlikle inanmaktaydı.

Devrimci etkinliğinin başından beri Lenin, Marxist felsefeyi iyice öğrenmenin, Sosyal Demokratlar için ne denli hayati önem taşıdığını anlamıştı.

Başarısız devrimden sonraki dönemde de düşman felsefi eğilimlerin bazı müteredit Marxistler arasında dahi yayılması onu, felsefe sorunlarını ciddi olarak ele almaya zorladı.

Bunun zirvesi, Lenin'in başlıca felsefe yapıtı «Materyalizm ve Empiriokritisizm», di. Bu yapıtı da Marxist felsefenin karşıtlarını açığa vuruyor ve felsefe ile politika arasındaki yakın ilişkiyi gösteriyordu.

Marxismın bilimsel teori ile devrimci uygulamanın kopmaz bir birliği olduğunu açıkça belirtiyordu.

Aynı zamanda Lenin devrimci yeraltı parti örgütünü de muhafaza etmeye çaba gösteriyordu. Bu da, illegal partiyi tasfiye etmeye ve onun yerine çarçı koşullara kendisini uydurmuş salt legal, reformist bir örgüt kurmaya niyetli olan Menşeviklerle savaşmak demektir.

Tarafsızmış gibi görünen Trotsky, Menşeviklere her türlü yardımı yapmaktaydı. Lenin'in Trotsky'yi tepeden tırnağa hizipçi ve hain olarak nitelemesi bu yıllardadır.

Lenin'in aynı zamanda, yasalı Duma her türlü kanunî olanaktan yararlanmayı reddeden «solcular'a karşı da uzlaşmaz bir mücadele yürütmekteydi.

Lenin partinin esnek taktikler kullanması, legal ve illegal mücadele biçimlerini kaynaştırması gerektiğine inanmaktaydı.

Partinin Altıncı Konferansı 1912 de Prag'ta topladı. Bu konferansta Menşeviklerin partiden atılmasına karar verildi.

Bu konferans bütün parti üyelerini tasfiyeciliğe (likidasyonizm'e) karşı mücadeleye, bunun tehlikelerini açıklamaya illegal parti örgütlerini yeniden kurmaya ve güçlendirmeye çağırırdı.

1912 ilkbaharında Sen Petersburg işçilerinin girişimi üzerine ve Lenin'in hareketli desteği ile legal bir Bolşevik gazetesi, Pravda çıkmaya başladı.

Bunun ilk sayısı işçi sınıfının basını konusunda büyük bir başarıya sağladı.

Lenin Pravdayı gün ve gün izledi; yazı kurulu ile canlı bir ya-

Lenin Gorky'ye ziyarete gittiği günlerde

zışmayı devam ettirdi ve yapılan hataların düzeltilmesine yardım etti.

Lenin, Gazetenin işçiler arasında hızla yayılması ve tirajının artması için elinden geleni yaptı.

1912 - 14 döneminde Pravda, Lenin'in 280 makalesini yayınladı. Bunların çoğu «V. İlyin», «V. Frei», «V. I.», «T.», «Pravdist», «İstatistikçi», ve daha başka takma adlar taşıyordu.

Lenin Rusya'ya yakın olmak için 1912 Haziran'ında Paris'ten Polonya'ya Cracow'a göçetti.

Kışı Cracow'da, yazı Poronino köyünde geçirerek, Birinci Dünya Savaşının başlangıcına kadar iki yıldan fazla burada kaldı.

Savaş başlayınca Lenin, çarçı hükümet yararına düzmece casusluk isnatlarıyla Avusturya makamları tarafından tutuklandı.

Polonya ve Avusturya'da önde gelen kişiler bu kabil bir isnadın saçmalığını ispatlayarak onu sa-vundular.

Avusturya askeri makamları Lenin'i ik hafta hapiste tutuktan sonra koyvermek zorunda kaldılar.

Lenin, işçilerin çarlığa ve emperyalist savaşa karşı devrimci mücadelesini yönetmeye ve tutuklanmasını üzerine duraklayan çalışmasına devam etmeye kararlıydı. Bununla birlikte savaştan önce Avusturya'da yapmak çok zordu. Bu yüzden İsviçre'ye gitmek için izin aldı. Orada önce Berne'de, sonra da Zürih'te

olmak üzere 1917 Nisan'ına kadar kaldı.

Lenin Emperyalist savaşa karşı, daha ilk gününden kesin bir mücadele açmıştı.

Gene de savaş, beklendiğinden çok başkaydı. Lenin, bu konuda tekrar tekrar uyarmada bulunmuş, kapitalistlerin bunu hazırlamakta olduğuna dikkati çekmiş, savaşa karşı mücadele edilmesini istemişti.

Batı Avrupa sosyalist partilerinin önderleri, başladığı takdirde savaşa karşı mücadele etmeyi, işçi sınıfına kapitalizmi yıkmak üzere yol göstermeyi taahhüt etmişlerdi.

Oysa savaş başladığı zaman bu liderler, işçilerin yararlarına ihanet etmişler, açıktan açığa kendi ülkelerindeki burjuvazinin safına geçmişlerdi. Birçok ülkelerde «sosyalistler», kabinelere girmişlerdi. Almanya'da ise savaş borçlanmalarından yana oy vermişlerdi.

Sosyalizm için mücadelenin, işçilerin enetnasyonel sınıf dayanışmasının, barış zamanına ilişkin sorunlar olduğunu iddia ediyorlardı.

Savaş sırasında işçilerin sınıfsal çıkarlarını unutmaları, herşeyi savaşın emrine vermeleri gerektiğini söylüyorlardı.

Rusyada bu siyaset, öbürleri arasında Plekhanov, Alexinsky ve Maslov tarafından yürütülmekteydi.

Almanya'da Kautsky, Rusya'da Trotsky'nin başında bulunduğu

bir başka grup sosyalist de «merkezilik - sentrizm» diye bilinen bir tavır takınmışlardı. Bunlar hem savaştan yana hem de savaşa karşı olanlarla aynı fikirde olduklarını ilân etmişlerdi. Uygulamada ise savaş konağını destekliyordular.

Sosyalist önderlerin ihaneti, dünya işçilerine savaşa karşı mücadelelerinde önderlik etmesi gereken İkinci Enternasyonal'in çökmesine yol açtı. Tarihin bu çetin anında Lenin, ve Bolşevik Partisi savaşa karşı savaş çağrısında bulundular.

Silâhlar, öbür ülkelerin yoldaş işçileri, kardeşler üzerinde değil, gerici burjuva hükümetleri üzerinde talim edilmelidir, diye ilân ediyorlardı.

Bu proleter devrimi için çağırıydı.

Milli sorun o zaman özel bir önem kazanmıştı. Dünya savaşının hazırlanmasında burjuvazi ile büyük toprak sahipleri, milli mücadeleleri kışkırtmış ve işçi sınıfını bölmeye çaba göstermişti.

Çarcı hükümet milli kurtuluş hareketini ezmiş ve bir ulusu öbürüne karşı kışkırtmıştı.

Lenin Bolşeviklere, gücünün baş koşulu saydığı için, işçi sınıfı hareketinin enternasyonal birliğini savunma görevini koymuştu. Rusya gibi çok milliyetli bir ülkede Rus işçilerinin sınıf mücadelesiyle ezilen ulusların bütün işçi sınıflarının mücadelesini kaynaştırmayı başarmak, son derece önem taşımaktaydı.

Savaş sırasında Lenin, «Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması», adlı yapıtını yazdı. Bunda insanlığın girmiş olduğu yeni çağın özünü ilk olarak açıklamaktaydı.

Bu kitapta Lenin göstermişti ki 20. Yüzyılın başlaması ile birlikte kapitalizmin gelişmesinin yeni bir dönemine: emperyalizme, girmişti.

Lenin proleter devriminin zafer olanağına yeni bir yaklaşımda bulunmuştu.

Eskiden Marxistler iddia ediyorlardı ki sosyalist devrim, tek bir ülkede zafere ulaşamaz; devrim en gelişmiş kapitalist ülkelerin hepsinde veya birçoğunda aynı zamanda başarıya ulaşacaktır.

Sosyal gelişmeye ilişkin rakam ve bilgilerin zoruyla Lenin, emperyalizm çağında sosyalist devrimin başlangıçta birkaç, hatta tek bir kapitalist ülkede zafere ulaşabileceği sonucuna varmıştı.

Bu teori işçilere, emperyalist savaştan devrimci çıkar yolu gösterdi.

Rusya'da 1917 Şubatında burjuva demokratik devrimi başlatmıştı zaman Lenin, İsviçrede idi.

Devrimin zaferini ve çarlığın yıkılışını öğrenir öğrenmez Rus Bolşeviklerine telgraf çekti ve devrim konusunda partinin karşılaş-

mış olduğu bütün sorunlara etrafı cevaplar veren «Uzaktan Mektuplar»ı yazdı.

Lenin Rusya'ya dönmek istiyordu. «Bu gibi bir zamanda burularda kalmanın hepimiz için nasıl bir işkence olduğunu tasavvur bile edemezsiniz», diye yazmıştı.

Buradan ilk fırsatta Rusya'ya dönmenin yollarını uşanmadan aradı.

Emperyalistler başka partilere mensup mültecilerin Rusya'ya geçmelerine engel olmazlarken, devrimci yığınlar üzerindeki etkilerinden korkarak Lenin ve arkadaşlarının geçmelerine engel oluyorlardı.

Lenin'in eninde sonunda o zamanlar onlara açık olan tek yol Almanya üzerinden bir grup Bolşevik ve başka mültecilerle birlikte vatana dönmeyi başarması çok zor ve İsviçre sosyal demokratlarının yardımlarıyla oldu.

Aşağı yukarı on yıl süren bir sürgünden sonra Lenin, 3 Nisan 1917 de Petrograd'a vardı. Devrimci Rusya onu büyük bir sevinç ve coşkunlukla bağrına bastı.

4 Nisanda Lenin, Petrograd'da

mokratik devriminden, iktidarı işçi sınıfına ve fakir köyllere verecek sosyalist devrime geçiş için mücadelenin somut ve apaçık bir plânını vücuda getirmişti.

Bolşeviklerin bütün Rusya (Nisan) Konferansı, Lenin'in politik çizgisini onaylamıştı.

Rusya'ya döndüğü günden başlayarak Lenin, Merkez Komitesi'ne Pravda yazı kuruluna, ve Petrograd Bolşevik örgütüne başkanlık etmişti.

Köylü Temsilcilerinin Birinci Büyük Bütün Rusya Kongresinde Lenin, büyük toprak sahiplerinin çiftliklerine derhal el konması çağrısında bulundu ve emekçilerle fakir köylülerin bağımsız bir örgütün kurulması gereğini dile getirdi.

Toplantıda geçici hükümetin ve o hükümetle uzlaşma politikası izleyen Menşeviklerle Sosyal Devrimcilerin karşı-devrimci siyasetleri açığa vuruluyordu.

Lenin, Rusya'yı kapitalist egemenliğinin sonucu olan çıkmazdan ancak tüm iktidarın İşçi ve Köylü Temsilcileri Sovyetlerine geçmesinin sağlayacağını iddia ediyordu.

onu korudular. Merkez Komitesi'nin kararıyla Lenin gizlendi. Petrograd yakınlarında Razliv gölünün kıyılarında işçiler onu sakladılar. Burada ot tüccarı kisvesi altında bir kulübede bir süre yaşadı.

Lenin burada makaleler ve mektuplar yazdı. Devlet ve İhtilâl kitabını burada hazırladı. Bu yapıtında Marx ve Engels'in devlet ve proletarya diktatörlüğüne ilişkin fikirlerini, yeni tarihsel durumlara uygulayarak, bunları oportünist tahriflerden arındırarak geliştirmişti.

Bununla birlikte, kulübede kalması kısa sürede tehlikeli hale geldi. Ağustos ayında Lenin bir lokomotifin içinde, ateşçi kılığında Finlandiya'ya geçti.

Gizlendiği yerde o yaz, Partinin Petrograd'da toplanan Altıncı Kongresini yönetti. Kongre, burjuvazinin Lenin'i yargılanmak üzere teslim edilmesi isteğini oybirliği ile reddetti, devrimci proletaryanın önderinin mahkûm edilmesi ne karşı protestoda bulundu.

Kongre, Partiyi, işçi sınıfını ve fakir köylüyü, karşı-devrimci burjuvazinin ve toprak sahiplerinin silâhlı ayaklanma yoluyla yıkılması uğrunda çalışmaya çağırdı.

1917 Güzünde, devrimci bunalım zirvesine ulaştığı zaman Lenin, ayaklanmaya doğrudan doğruya önderlik yapma üzere gizlice Petrograd'a geldi, (7 Ekim 1917), 8 Ekim'de Kuzey Bölgesi Sovyetler Kurultayı'na üyelerine gönderdiği mektupta kesin eylem anının geldiğini, «gecikmenin ölüme eş olduğunu belirtti.

Geçici Hükümet'in parti merkez komitesi organı Raborçiyi Put (İşçi Yolu) gazetesini kapatmaya kalkıştığı 24 Ekim 1917 günü, Kızıl Muhafızlar ve Askerler, Devrimci Savaş Komitesinin buyruğu üzerine gazetenin yayın merkezinde koruma düzenine geçtiler ve Ayaklanma Kurmayının bulunduğu Smolny Enstitüsünü güvenlik altına aldılar.

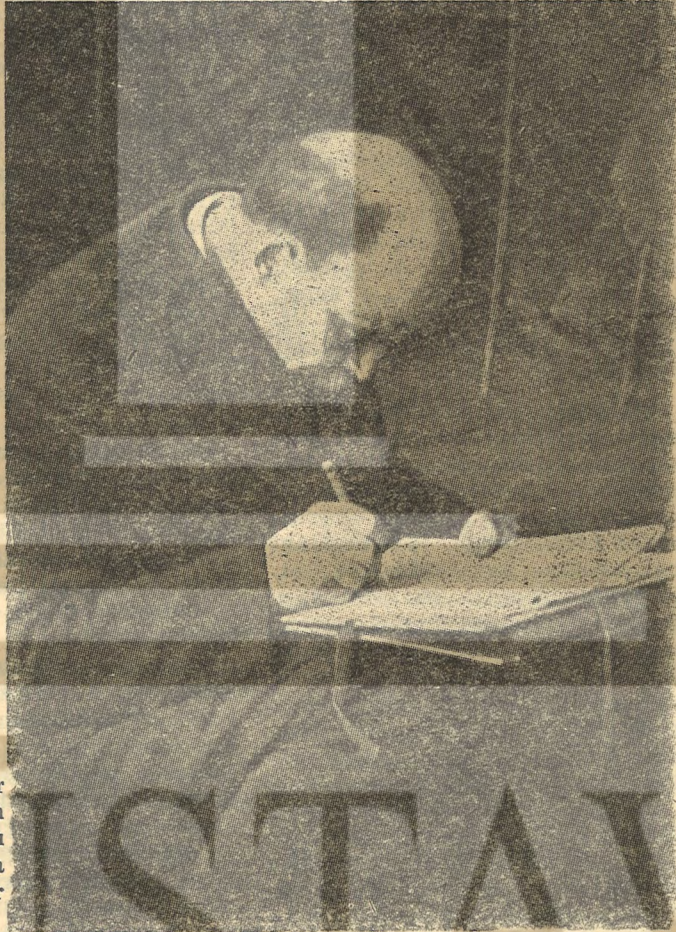
25 Ekim (7 Kasım)da devrimci birlikler, kentün bütün önemli yerlerini ele geçirmişlerdi. Aynı gün sabah saat 11 de Petrograd Sovyeti'nin tarihi oturumunda Lenin, ünlü konuşmasında «Şimdi Rusya tarihinde yeni dönem başlıyor. Bu üçüncü Rus Devrimi sonunda sosyalizmin zaferini sağlanmalıdır» diyordu.

Böylece, Lenin'in çelik iradesi ve büyük önderliği altında Rus proletaryası ile fakir köylüleri, tarihin ilk sosyalist devletini kurmak üzere ve tarihte ilk olarak burjuvazinin elinden iktidarı aldılar.

(★) Polonya Yahudilerinin sosyalist örgütü Bund üyeleri.

(Devam edecek)

BİRİNCİ BÖLÜMÜN SONU

Lenin bir komintern toplantısı esnasında çalışıyor

ki bir Bolşevik mitinginde, tarihe Nisan Tezleri diye geçen tezleri sundu.

Bunlar yeni tarihsel durumu ve partinin doğru çizgisini belirtmekte kesin bir rol oynadılar.

Bunlar yeni tarihsel durumu ve partinin doğru çizgisini belirtmekte kesin bir rol oynadılar.

Lenin, burjuvaziye iktidarı sağlamış durumda olan burjuva de-

Lenin'in fikirleri gitgide artan sayıda işçi, köylü ve askerlerin zihinlerine girmekteydi.

Geçici Hükümet, Lenin ve Bolşeviklere karşı, partiyi önderliğinden yoksun kılma çabası içinde bir kampanya açtı. Temmuz'da Lenin için bir tutuklama kararı çıkarıldı. Onu yakalayıp öldürmek için mümkün her tedbir alındı.

Fakat parti ve devrimci işçiler

Lenin, Mao ve demokratik devrim

Vecdi Özgüner

Çeşitli çevrelerde yapılan tartışmalardan öyle anlaşılıyor ki, devrimci eyleme katılmış bir çok arkadaş henüz demokratik devrim konusunda yeteri kadar bilgi sahibi değildir. Çok kez bizim Millî Demokratik Devrim sloganımız yeni bir icat veya bir burjuva oyunu şeklinde değerlendirilmektedir. Halbuki Demokratik Devrim ne bizim icadımızdır, ne de tek bir ülkenin özel meselesidir. Bu, proleter sosyalizminin geri kalmış ülkeler için evrensel bir gerçektir. Demokratik Devrim her ülkenin somut şartlarına göre detayda büyük farklar göstermekle birlikte, temelde aynı teorik tezlere dayanır. Bunun için biz bu konuda Rus ve Çin devrimlerinin önderleri olan Lenin'den ve Mao Tse-Tung'dan bazı pasajları aktarmakta yarar görüyoruz.

Burjuva Demokratik Devrim köylü meselesinden ayrı düşünülemez. Nitekim geri bir tarım ülkesi olan Türkiye'de de köylü meselesi devrimin en önemli sorunlarından biridir. Bu konuda Lenin ne der ona bakalım:

«Bir Marksistin gözünde köylü hareketi sosyalist değil, demokratik bir harekettir. Öteki ülkelerde olduğu gibi Rusya'da da bu hareket sosyal ve ekonomik muhtevası bakımından burjuva olan demokratik devrimin ilk ve zorunlu yoldaşdır. Çünkü hiç bir şekilde burjuva rejiminin temellerine, pazar ekonomisine ve sermayeye karşı değildir. Tam tersine kırdaki kapitalizm öncesi derebeylik ilişkilerine ve tüm derebeylik kalıntılarının belli başlı desteği olan büyük toprak mülkiyetine karşıdır. (...) İşte devrimci sosyalistlerle sosyal demokratları temel doktrin meselelerinde ayıran uçurumu olanca açıklığı ile ölçmek isteyen herkesin iyice anlaması gereken iki karşıt görüş: İlk görüşe göre, köylü hareketi sosyalist bir harekettir. İkinci görüşe göre ise, bir demokratik burjuva hareketi.» (Not: Lenin'in partisinin adı o zaman Rus Sosyal Demokrat partisi idi. Devrimci sosyalistler, işçi sınıfıyla küçük toprak sahipleri arasında sınıf ayrımı gözetmeyen küçük burjuva partisidir.)

Buradan çıkan mana açıktır. Büyük toprak sahiplerine karşı toprak talebi ile çıkan köylü hareketleri sosyalist değil, burjuva demokratik hareketlerdir. Bizde durum nedir?

Açıktır ki, bütün devrimcilerin üzerinde ittifak ettiği konu top-

rak reformu zorunluluğudur, toprakların kolektifleştirilmesi değil. Bu ise Lenin'in belirttiği gibi, sosyalist değil, demokratik bir harekettir.

Gene bu konuyu Lenin'in ağzından söyleyelim:

«Bugün köylülerin toprak ağaları karşısındaki mücadeleleri devrimcidir. Büyük ağaların topraklarının müsadere, bu siyasi evrim çağında her bakımdan devrimcidir. Ve biz, bu devrimci demokratik tedbiri her bakımdan desteklemekteyiz. Ama bu tedbir kamulaştırma, toplumsallaştırma diye adlandırıp hem kendini hem halkı aldatmak, gerici bir küçük burjuva ütopyasıdır. Bu hayal gerici Sosyalistlerin olsun.»

Lenin toprak ağalarına karşı girişilen hareketin sosyalist değil demokratik olduğunu söylüyor. Fakat hemen ilave ediyor: Bu hareket her bakımdan devrimcidir. Demek ki devrimci hareket, her zaman ve her yerde sosyalist devrim değildir. Bu, toplumun içinde bulunduğu zamana ve şartlara bağlıdır. Peki, bu demokratik hareket karşısında bilinçli bir işçinin, sosyalistin tutumu ne olmalıdır? Lenin, bu hareketi sonuna kadar desteklemek gerektiğini, toprak ağaları iktidarını yıkmak için sonuna kadar mücadele etmek gerektiğini belirtir. Fakat arkasından ilave eder:

«Ama aynı zamanda, büyük toprak sahiplerinin iktidarını yere çalmakla iş bitmediğini de köylülere izah etmeli. Bu iktidarı devirerek, hemen ardından sermayenin hâkimiyetine, burjuvazinin hakimiyetine karşı mücadele etmeye hazırlanmak lazımdır. (...) Şuurlu bir işçi bu her iki mücadele arasındaki münasebeti anladığından dolayı kendisine «Sosyal Demokratım» der. Sosyalizme varmak için halkçı rejim prensibinden, siyasi hürriyetten geçen yoldan başka yol olmadığını bilir.»

Bu arada Lenin tarım proleteriasının örgütlenmesi gereğinden, sosyalist devrime hazırlanabilmesi için bunun gerekli olduğundan bahseder. Sosyalist mücadele ile demokratik mücadele arasındaki ilişki konusunda Lenin'in bir başka pasajını daha zikrederim:

«Bilinçli bir işçi, sosyalist mücadele için demokratik mücadeleyi ya da demokratik mücadeleyi için sosyalist mücadeleyi unutabilir mi? Hayır. Bilinçli bir işçi kendine sosyal demokrat sıfatını yakıştırıyorsa, bu iki mücadelenin

birbiriyle olan ilişkisini anlamış demektir.»

Demek ki bu iki mücadele arasındaki ilişkiyi iyi anlamak gerekir. İkisini birbirine karıştırmak, iki mücadeleyi aynileştirmek son derece tehlikeli ve zararlıdır. Bu yüzden yukarıda zikredilen pasajın devamında Lenin şöyle söyler:

«İşte bunun içindir ki o işçi, sosyalizme ulaşabilmek üzere, demokratizmin tutarlı ve tam şekilde gerçekleşmesine çalışır. Demokratik mücadeleyle sosyalist mücadeleyi her ikisinde de ayrı ayrı müttefikleri olacağı için.»

Lenin her iki devrimde hangi sınıflarla, hangi sınıflara karşı yürüneceğini inceler. Demokratik devrimde burjuvazinin bir kısmıyla, özellikle küçük burjuvazi ile ve bütün köylüler, hatta geçim yerinde zengin köylülerle beraber yürünebileceğini belirtir. Sosyalist devrimde ise bütün burjuvaziye karşı mücadele edileceğini söyler. Ayrıca burjuvaziye ve zengin köylülere karşı ortak ve güvenli bir mücadelenin ancak ve ancak tarım proleteriası ile mümkün olduğunu belirtir.

Bu arada Rusya'da köylü işletmeleri feodal bir yapıya mı yoksa kapitalist bir yapıya mı sahiptir konusunda aşırı şekilcilğe Lenin'in verdiği bir cevabı da aktaralım:

«Rusya'da modern toprak işletmesi, hem kapitalizmin, hem de toprak köleliğinin niteliklerini kendinde toplamaktadır. Köylü, lerin büyük toprak sahiplerine karşı bugün giriştikleri mücadeleye, objektif şumulü ile, toprak köleliği kalıntılarına karşı girişilmiş bir mücadeledir. Ama bütün halleri teker teker saymak ve her hali ayrı ayrı tartmak, derebeyliğin bitip, katıksız kapitalizmin başladığı noktayı matematik bir doğrulukla tesbit etmeye kalkışmak kendi ukalâlığını marksistlere yüklemek olur. Bir bakkaldan satın aldığımız erzağın fiyatında değer - emek payı ile hirsızlık payını hesaplayamadık diye değer - emek teorisini inkâr mı edelim baylar?»

Türkiye'deki toprak meselesini incelerken birçok hallerde, saf feodal ilişkiler veya saf kapitalist ilişkiler aramak aynı duruma düşmek olur. Bunlar ekseriya iç içe bulunur. Küçük toprak mülkiyetinin hakim oluşu, klâsik feodal ilişkilerin nisbet olarak az olu-

şu demokratik devrim gereğini ortadan kaldırmaz. Esasen küçük köylü işletmeleri kapitalist işletmeler de değildir. Ayrıca nisbet olarak alınan feodal güçlerin düşük oranına rağmen politik ve ideolojik etkisi ne ölçüdedir. Bunu da iyi değerlendirmek gerekir. Nitekim nüfus ve işletme oranına bakarsak burjuvazi de çok küçük bir nisbet gösterir. Daha önce belirttiğimiz gibi, bugün köy sorununda toprak reformu münakaşasız başta gelmektedir. Hatta öyle ki, toprak reformu, sadece sosyalistlerin değil, bugün küçük burjuvazinin temsilcileri tarafından da zorunlu bir tedbir olarak kabul edilmektedir. Bu gerçek bile, köyde esas gelişmenin emek - sermaye değil, büyük toprak ağaları ile fakir köylü arasında olduğunu gösterir. Bu ise, demokratik devrimin çözeceği bir sorundur. Hem programının başına toprak reformunu koyacaksın, hem köydeki esas çelişki sermaye - emek çelişkisidir diyerek önümüzdeki adının sosyalizm olduğunu söyleyeceksin. Bu cidiyetten uzak adı bir burjuva politikacılığı olur.

Şimdi, demokratik devrimin proleterya bakımından önemini ve zorunluluğunu gene Lenin'e dayanarak belirtelim:

«Marksistler, kesin olarak, Rus devriminin burjuva karakter taşıdığı kanısındadırlar. (...)»

Ama bu, (sosyal - ekonomik karakteri gereği burjuva olan) demokratik devrimin proleterya için en büyük önemi taşımadığı anlamına gelmez. (...) Burjuvazinin, işçi sınıfı üzerindeki egemenliği, kapitalist düzende kaçınılmaz bir şey olduğuna göre, burjuva devriminin proleteryanın çıkarlarından çok, burjuvazinin çıkarlarına uygun olduğu söylenebilir. Ama proleteryanın çıkarlarına hiç uymadığı görüşü açıkça saçma bir görüştür. (...) Rusya gibi ülkelerde, işçi sınıfı, kapitalizmden çok, kapitalizmin gelişmesinin yeter-sizliğinden acı çekmektedir. Demek ki, işçi sınıfının, kapitalizmin en geniş ölçüde, en özgürce ve en büyük hızla gelişmesinde kesin çarkı vardır. İşçi sınıfının, en geniş ölçüde en özgürce ve hızla gelişmesine engel olan geçmişin bütün kalıntılarının ortadan kaldırılmasında kesin çarkı vardır. (...) Burjuva devrimi ne kadar tam, kesin ve tutarlı olursa, proleteryanın sosyalizm uğruna burjuvaziye karşı mücadelesinde başarısı o ölçüde büyük olacaktır.

Türk Solu Oku Okut

Böyle bir hüküm bilimsel sosyalizmin cahli olan kimselere yeni ve tuhaf bir görüş, ya da paradoks gibi görünebilir..

Açıkça görülüyor ki, burjuva demokratik devrim proleterya için zorunludur. Ve proleteryanın çıkmaması, burjuvazinin çıkarına uygun değil midir? Feodalizm bahsinde gördüğümüz gibi, burjuva devrimi işçi ve köylülerden çok burjuvazinin menfaati gereğidir! feodal sömürü yerine kapitalist sömürüyü egemen kılma yoludur. O halde Lenin, neden burjuva demokratik devrim için mücadeleyi öneriyor? Niçin bu işte proleteryanın kesin çıkarı vardır diyor? Bunun iki önemli nedeni vardır:

1 — Kapitalist aşama zorunlu bir aşamadır. Bu aynı zamanda üretim güçlerinin belirli bir seviyeye kadar gelişmesi zorunluluğunu ifade eder. Onun için Lenin, kapitalizmin üzerinden şu veya bu şekilde atlanamayacağını belirtir ve «İşçi sınıfının kurtuluşunu kapitalizmin gelişmesinden gayri bir yerde arama fikri, açıkça gerici bir fikirdir..» der.

2 — Burjuvazi artık devrimci bir sınıf değildir. Dünya sahnesinde proleteryanın devrimci mücadelesi ön plâna çıkmıştır. Burjuvazi, artık kapitalizm öncesi sınıfların ortağı, müttefiki durumundadır. Bu bakımdan tam ve sonuna kadar götürülmüş bir burjuva demokratik devrim proleteryanın damgasını taşır, burjuvazinin çıkarlarından çok, proleteryanın sosyalizme ulaşabilmesi için gerekli yolları açar.

Bu konuyu gene Lenin'den okuyalım:

«Marksizm proleterya en enerjik biçimde burjuva devrimine katılmayı, devrimin tamamlanması ve tutarlı bir proleter demokrasisi için en kesin mücadeleyi öğretir, burjuva devrimine karşı ilgisizliği ve kayıtsızlığı ve yönetici rolün burjuvaziye bırakılmasını öğretmez. Biz, Rus devriminin burjuva demokratik çerçevesinden dışarı atılamayız, ama bu çerçevenin alanını pek büyük ölçüde genişletebiliriz. Ve bu çerçeve içinde proleteryanın çıkarları için, kısa vadeli ihtiyaçları için,

gelecekteki başarısına kuvvetlerini hazırlayabilmesi için mücadele edebiliriz ve etmeliyiz de. Burjuva demokrasisi vardır, burjuva demokrasisi vardır..»

«Burjuva devriminin geçmişin bütün kalıntılarını tam olarak süpürmemesi ve bunlardan bazılarını bırakması, burjuvazinin çıkarı gereğidir. (...) Çünkü aksi takdirde, Fransızların dediği gibi işçilerin silâhlarını «bir omuzdan bir omuza aktarmaları, (...) burjuva devriminin kendilerine sağlamış olduğu imkânları burjuvaziye karşı çevirmeleri pek ala mümkündür.

Buna karşı burjuva demokrasinin gerektirdiği biçim değiştirme, lerinin dönüşümlerle değil, devrimci metotlarla, yani demokratik devrimle elde edilmesi işçi sınıfının çıkarı gereğidir..»

Ve bu zafer de bir emekçi iktidarı biçimine bürünecektir. Çünkü proleterya ve köylü için kesin olarak ve hemen gerekli bulunan değişimlerin gerçekleştirilmesi, toprak sahiplerinin, büyük burjuvazinin ve otokrasinin umutsuz direnişiyle karşılaşacaktır. Ama elbette ki bu iktidar, demokratik olacak, Sosyalist değil..»

«Burjuvazi her zaman tutarsız olacaktır. (...) Ancak proleterya tutarlı olarak demokrasi uğruna mücadele edebilir. Proleterya bu mücadelede ancak devrimci aksiyonu olan köylü yığınının desteğini sağladığı takdirde başarıya ulaşabilir..»

«Otokrasie karşı mücadele, sosyalistler için geçici, bir anlık bir görevdir. Ama bu görevi görmezlikten gelmek yada küçümsemek sosyalizme ihanet ve irticai oyununa gelmek olur..»

Şimdiye kadar aktardığımız pasajlar 1905 yıllarında yazılmıştır. Lenin, köylü hareketlerini sosyalist hareket gibi görmeye kalkarlara karşı, burjuva demokratik devriminin proleteryanın işi olmadığını ve bu işten proleteryanın çıkarı olmadığını iddia eden menşeviklere karşı yazmıştır bunları. Marksizmi, bir salon edebiyatı haline getirmek isteyenlere karşı, onun gerçek devrimci yanını ortaya koymuştur.

Şimdi de Lenin'den kırk yıl sonra, daha değişik şartlar altında temelde aynı teorik tezlere dayanarak ve ülkesinin somut şartlarına göre demokratik devrim stratejisini çizip başarıya ulaştıran Çin devrimcilerinin önderi Mao'nun bu konuda söylediklerine bakalım:

«Çin inkilabının birinci safhası, sosyal karakteri bakımından, yeni tipte bir burjuva demokratik inkilaptır ve henüz proleter sosyalist bir inkilap değildir. Fakat elhan sosyalist proleter inkilabının bir parçası, büyük bir müttefiki durumundadır. Çin burjuvazisinin diktatörlüğü altında bir kapitalist diktatörlüğün kurulması değildir ve olamaz. Birinci safha tam tersine Çin proleteryanının sevk ve idare ettiği bütün inkilapçı sınıfların müşterek idaresi altında yeni . demokratik bir cemiyet

tin kurulması ile neticelenecektir. Ve o zaman Çin'de sosyalist bir cemiyet kurulabilmesi için inkilap gelerek ikinci safhasına geçecektir.

Bu yeni . demokratik Cumhuriyette bankalar ve büyük sanayi ve ticari teşebbüsler devletin mülki olacaktır. (Bankalar, demiryolları, hava yolları, özel ellere bırakılmayacak ölçüde büyük müesseseler) Fakat bu Cumhuriyet, kapitalist özel mülkiyetin bunlardan gayri şekillerine el atmaz ve halkın üzerinde hakimiyet kuracak durumda olmayan kapitalist istihsalın gelişmesini men etmez; çünkü Çin Ekonomisi henüz çok geridir. Bu Cumhuriyet, büyük toprak sahiplerinin topraklarını müsadere etmek ve bu toprakları topraksız veya az topraklı köylülere dağıtmak üzere gerekli bazı tedbirler olacaktır..»

Bu pasaj dikkatle incelenirse, bugün Türkiye için ortaya konabilen programla ne kadar benzerlik taşıdığı görülür. Bu, geri kalmış yarı . sömürge, yarı . feodal bir ülkenin asgari programının genel çerçevesidir. Bu da, Mao'nun dediği gibi sosyalist değil «yeni demokratik, bir programdır. Burada dikkat edilecek bir husus da bu «yeni demokratik devrimin» cihan sosyalist devriminin bir müttefiki ve bir parçası olduğudur. Batıda gerçekleşen burjuva devrimlerinden, çağımızdaki milli demokratik devrimleri (milli demokratik devrimin sosyal karakteri yine burjuva demokratiktir) ayıran en önemli bir özelliktir bu. Bunun sebebi, çağımızın proleterya devrimleri çağı oluşudur, proleteryanın bir ülkede iktidarı ele almış olması, burjuvazinin devrimci yönünü zorunlu olarak yitirmiş olmasıdır. (Mao-Tse-Tung'un yukarıda belirttiğimiz satırları yazdığı zaman henüz proleterya bir ülkede iktidarı ele almıştı.)

Eski tipte burjuva demokratik devrimle «yeni demokratik devrim» arasındaki farkları ortaya koyan Mao-Tse Tung, burjuvazinin artık bir devrime önderlik edemeyeceğini belirterek şöyle der:

«Burjuva diktatörlüğü altında kapitalizm yolu tutulamıyacağına göre proleter diktatörlüğü altında sosyalizm yolunu tutmak mümkün değil midir? Hayır bu da imkânsızdır. Bugünkü inkilap birinci adımı teşkil ediyor ve ikinci adım sosyalizm hiç şüphe yok ki gelecekte atılacaktır. Ancak sosyalizm yoluna erişildiği zaman Çin gerçek mutluluğa kavuşacaktır. Çin inkilabının bugünkü ödevi emperyalizm ve feodalizme karşı koymaktır. Bu ödev başarı ile tamamlanmadan sosyalizm bahis konusu olamaz..»

«Bu yeni demokratik inkilap, bir yandan eski Avrupa . Amerika tarzında burjuva diktatörlüğü altında kapitalist cumhuriyetten farklıdır. Öte yandan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri tipinde sosyalist cumhuriyetten de farklıdır. Sosyalist Cumhuriyet, muayyen bir tarihi devre içinde sömürge ve yarı sömürge devletlerin inkilap

larına uygun değildir. Sömürge ve yarı sömürge ülkelerde inkilabın kabul edebilecekleri şekil yeni . demokratik cumhuriyet olabilir. Bu, muayyen bir tarihi devrenin gerektirdiği bir şekildedir. Bu sebepten geçici fakat zaruri bir şekildedir..»

«Herkes bilir ki, sosyal sistem bakımından partimizin bugünkü programı vardır, geleceğe ait programı vardır. Veya asgari ve azami programları vardır. Bu ikisi aynı ideolojinin aydınlattığı organik bir bütünün parçalarıdır..»

Şimdi bir sorun daha ortaya çıkıyor. Peki bu iki devrim birden gerçekleştirilebilir mi? Bu konuda Lenin'den aldığımız kısımlarda Lenin, bu iki mücadelenin ilişkisini iyi anlamak gerektiğini, sosyalizme varabilmek için halkçı rejimden ve siyasi hürriyetten başka yol olmadığı, burjuva devrimi, ne kadar tutarlı ve tam olursa sosyalizme geçişin o kadar başarılı olabileceğini, burjuva devrimini küçümsemenin açıkça gericilik ve ihanet olduğunu söylüyordu. Lenin bunu 1905'de söylüyordu. Bakalım 1945'de Mao-Tse-Tung bu konuda ne söylüyor:

«Fakat bir başka bir grup da var ki bunlar, kötü niyet taşıyarak beraber «bir tek inkilap» teorisine kapılmış bulunuyorlar. (...) Böyle bir görüş inkilapta atılacak iki adımı birbirine karıştırıyor, bugünkü görevin yerine getirilmesi için sarfedilen gayretleri baltalar; bu bakımdan çok zararlıdır. İnkilabın birinci safhasının ödevinin başka bir ödevle (yani ancak çok daha sonra başarılması mümkün olan sosyalist ödevle birleştirilebileceği iddia edilirse, o zaman bu «her iki inkilabı bir hamlede başarma» teorisi olur ki, bunu hakiki inkilapçılar ütopyist bir teori olarak red ve cerh ederler..»

Bu pasajları emperyalizm döneminde demokratik devrimin ne olduğunu, gerikalmış ülkeler için zorunluluğunu belirtebilmek amacıyla aktardık. Türkiye'deki devrimciler kendi ülkesinin somut şartlarını incelemek, bu şartlara uygun devrimci bir yol bulmak zorundadır. Fakat bu işi yaparken, diğer ülkelerin tecrübelerini, Marksizmin temel ilkelerini unutmamak gerekir. Aksi halde bu yol devrimci olmaktan çıkar, soyut bir işçi ve halk hayranlığına ve kuyrukçuluğa dönüşür. Bunun için bu metinler üzerinde ısrarla duruyoruz. Yoksa Türkiye'nin devrimine hazır bir elbise arıyor değiliz. Bugün ülkemizdeki devrimci eylemin içinde bulunduğu kargaşalık, Marksist teoriyi daha iyi öğrenmek gereğini acil ve zorunlu bir hale getirmiştir.

Not;

★ Lenin'e ait pasajlar Lenin'in «Küçük Burjuva Sosyalizmi ve Proleter Sosyalizmi» adlı makalesinin ve «İki Taktik» adlı eserinin yayınlanmış türkçe tercümelerinden alınmıştır.

★ Mao-Tse-Tung'a ait pasajlar aynı şekilde yayınlanmış türkçe tercümelerinden alınmıştır.

Biafra sorunu çözüldü mü?

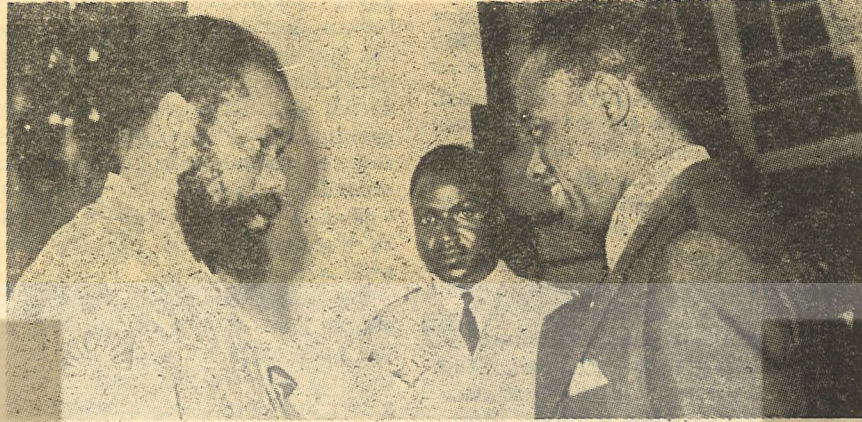
←DÜNYA OLAYLARI

Ondokuzuncu yüzyılın sonuna doğru dünya halklarının kaderi üç beş emperyalist ülkenin başketinde belirlendiği günlerde, Afrika kıtası da büyük emperyalist ülkeler arasında paylaşıldı. Emperyalist ülkeler bu paylaşım sonucunda ellerine geçirdikleri alanlarda yaşayan halklar üzerindeki sömürü düzenlerini sürdürebilmek için onlar arasındaki ayrılıkları tahrik ettiler, onları böldüler, parçaladılar ve yönetimlerini devam ettirdiler. Ancak emperyalizmin bütün oyunlarına rağmen, İkinci Dünya Savaşından sonra bu ülkelerde beliren milli kurtuluşçu hareketler, emperyalist ülkeleri fazlasıyla rahatsız etti. Emperyalizm üzerine bir kılıf giyerek dünyanın ezilen halklarının karşısına yeni sömürgecilik şeklindeki çıktı.

Ondokuzuncu yüzyılın sonundaki bu paylaşımında İngiltere'nin payına düşen ülkeler arasında Nijerya da vardı. Ve yeni sömürgeciliğe geçme çağında kendisinin mutemet adamı Abubekir Balewa başkanlığında Nijerya'yı serbest bıraktı. Ancak Nijerya elli milyonu aşkın nüfusu ile Afrikanın en kalabalık ülkesi idi. Ayrıca zengin doğal kaynaklara sahipti. Fakat bu elli milyonluk nüfus, sayıları üçyüzü aşan ve emperyalizm tarafından birbirine düşman edilmiş kabilelere bölünmüştü. Ayrıca doğal kaynakların büyük bir kısmı da doğu bölgesinde toplanıyordu.

Bu iki faktör daha sonraki olayların kaynağını meydana getirmiştir. Doğal kaynaklar ve etnik farklılıklar meselesini işine geldiği gibi kullanan emperyalizm, dilettiği sonucu elde etmeğe çalışmıştır. Doğal kaynakların bulunduğu bölgenin üzerinde yaşayan ve Nijerya'nın en güçlü etnik topluluğu olan İbo kabilesine karşı giriştiği kışkırtmalar ve ajanlarını kullanarak düzenlediği katliamlar, İbolar ile Kuzey'deki gerici Arap şeyhleri ve Batıdaki putperest emperyalist usaklarının arasını açmıştır. Bu yapay ayrılıkların kışkırtılması ve abartılması sonucunda Nijerya halkı birbirine düşürüldü. Bu arada İngiliz uşağı olduğu için Abubekir Balewa iktidardan uzaklaştırıldı ve öldürüldü. Yerine geçen General Ironsi bir İboydur. Ironsi, hızla bazı anti-emperyalist reformlara girişti. Ancak onun İbo olmasını kullanan emperyalizm, anti-emperyalist reformları durdurmak ve eski sömürü düzenine devam edebilmek için etnik faktörleri ön plâna atarak Ironsi'yi de devirtip, öl-

Biafra'dan kaçan Ujuwku (solda)

dürttü. Ironsi'nin yerini alan Yakubu Gowon, aslında kuzeydeki Müslüman şeyhlerinin adamıydı ve dinsel fanatizm havası içinde, emperyalizmin buyruklarına uygun olarak Nijerya'daki etnik sorunları idari bazı tedbirlerle çözümlenmeye kalkıştı.

Fakat bu hareket özellikle İbolar arasında yaygın tepkilere yol açtı. Petrol kaynaklarını ele geçirmek için oyunlar çeviren emperyalizmi karanlıklar arasından teşhir eden İbolar, sonunda yine bilinçsiz bir biçimde emperyalizmin oyununa gelerek, Nijerya içinde mücadele etmektense, bağımsız bir devlet kurmağa kalkıştılar. Daha önce Kongo'da emperyalist-

ler tarafından kurulan Katanga devletinin etkisinden kurtulmayan bütün ilerici güçler, Biafra'nın karşısında yer aldı. Emperyalistler ise, gerek Biafra'yı, gerekse Nijerya'yı idare ederek ikisinin birbirine karşı düşmanlığını kullanarak sömürülerini sürdürme çabasında idiler. Bu yüzden Nijerya'nın Biafra'nın kuruluşundan hemen sonra açtığı mücadelede ilk anda önemli gelişmeler olmadı. Emperyalistlerin bu oyununu sezen Nijerya, bu defa askeri yardım için Sovyetler Birliğine başvurdu. Öte yandan bu mücadele sırasında emperyalistlerin tutumunu teşhis eden Biafra da ülke için de radikal tedbirler almağa ve git-

tikçe sola yönelmeğe başladı. Özellikle Tanzanya gibi Afrika'nın ilerici bazı devletlerinin desteğini sağlayan Biafra, sonunda kendisine Fransa gibi bir de emperyalist hami buldu. Dünya kiliseleri orijinde, bütün emperyalistlere, Afrika'nın en ilerici devletlerinden sosyalist ülkelere kadar kısa zamanda bütün herkesi ilgilendirir bir duruma gelen bu savaşta nihayet toz dumandan kimin kim, neyin ne olduğunun anlaşılması güç bir duruma geldi.

Bu kargaşalık, hiç şüphesiz, gün geçtikçe kendisine yeni tüketim alanları bulan silah tröstlerinin işine geliyordu. Gerçekten de 30 ay kadar süren savaşta tek galip çıkan silah tröstleri ve onların desteklediği emperyalist ülkeler oldu.

Geçtiğimiz haftanın başında dünya radyo ve basını Biafra'nın son başkentinin de ele geçirildiğini ve Biafra devlet başkanı Albay Ojukwu'nun kaçtığı bütün dünyaya bildiriyordu. Yine bir az gelişmiş ülkenin halkları birbirine kurdurmuş olmaktadır.

Biafra - Nijerya iç savaşı sona ermiştir. Ancak emperyalizmin attığı tohumlar daha nice çatışmalara yol açabilecek niteliktedir.

EMPERVALİZME KARŞI DÜNYA HALKLARI

■ Yunanistan'da faşist yönetim tarafından iki adada toplanmış ve her günü tarifsiz işkenceler içinde geçiren Yunan ilerici, bu tutumu protesto amacıyla açlık grevine başlamışlardır. Yaros ve Leros adalarının yanı sıra Pire, Averov ve Koridalos hapishanelerine yayılan açlık grevinde tutuklular 44 yaşındaki Galatis'in ölümüne sebep olan kötü sağlık şartlarını kinamaktadırlar.

■ Amerika emperyalizmine karşı savaşmakta olan Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesi Yüksek Komutanlığı 31 Aralık 1969 tarihinde düşmana bir yıl içinde verdirdikleri zararları açıklamıştır: Açıklamaya göre, Güney Vietnam halkı ve Kurtuluş Cephesi 1969 yılı içinde 645 000 düşman askeri öldürmüş, yaralamış veya esir etmiştir. Bu miktarın 235'i Amerikan uşağı Güney Vietnam hükümetine aittir. Aynı dönem içinde çeşitli tip 6 400 uçak, 19 000 askeri taşıt, 2 500 top tahrip edilmiş ve çeşitli tonajlarda 1 700 gemi batırılmış ya da hasara uğratılmıştır.

■ Bir süre önce bazı iç değişikliklerle hızla sola kaymağa başlayan Afrika'nın ilerici yönetimlerinden Kongo Halk Cumhuriyeti (eski Brazza-

ville Kongosu) bazı sosyalist ülkelerle ilişki kurmağa karar vermiştir. Çin Halk Cumhuriyeti, Sovyetler Birliği ve bazı Doğu Avrupa ülkeleri ile ilişkisi bulunan Kongo Halk Cumhuriyeti, Alman Demokratik Cumhuriyeti'ni de tanımağa karar vermiştir.

■ Peru'daki ilerici askeri yönetim, petrol şirketleri ve büyük tarım plântasyonlarından sonra deniz ulaşım şirketlerini de millileştirmeğe karar vermiştir. Hükümetin yeni kararına göre, Peru limanlarında artık yabancı şirketler deniz ulaşımını yapamayacaklardır.

■ Amerikan emperyalizminin kuklaları bile Amerikan sömürüsüne karşı yavaş yavaş baş kaldırmağa başlamışlardır. Bu arada Arjantin'in kukla yöneticisi Ongania, Amerika ile olan ekonomik ilişkilerinde eşitlik istemiştir.

■ Amerika, Pakistan'daki Peşaver üssünden de gocunmuştur. Çin Halk Cumhuriyeti ile Sovyetler Birliğindeki özel telefon konuşmalarını bile dinleyebilecek kadar hassas araçlarla donatılmış olan Peşaver üssünü, Amerika, Pakistan Hükümetinin isteği üzerine boşaltmayı kabul etmiştir.

Orta doğu'da gelişmeler

1. Fransa, Libya'da silâh satıyor

Fransa Cherbourg olayından sonra Orta Doğu ülkelerine silâh satışı yeniden ele aldı. Fransa Hükümeti, Orta Doğu'daki son gelişmeler üzerine İsrail'e silâh satışı durdurmuş, İsrail'in Mirage uçakları siparişini ise iptal etmiştir. Fransa Orta Doğu için tam bir ambargo uygulamamakta ve Irak'a silâh ve cephaneye satmaya devam etmektedir. Diğer yandan Fransa'nın son olarak Libya'ya silâh satmaya karar vermesi emperyalist ülkeler arasında büyük bir çekişmeye yol açmıştır. ABD ve İngiltere, Fransa'nın Libya'ya silâh satmasına büyük tepki göstermişlerdir. Fakat Fransa Anglo-Amerikan emperyalizmine Orta Doğu ülkelerine (İsrail'e ve gerici Arap rejimlerine) çok önemli ölçülerde silâh satmasını örnek olarak göstermekte ve ilerici Arap ülkelerine silâh satmaya devam edeceğini belirtmektedir.

Fransa'nın böyle bir karara varmasındaki en önemli etken, Fransız silâh sanayicileridir. Geçen yıl alınan ambargo kararından bu yana Fransa'nın askeri malzeme satışlarında % 38'lik bir düşme olmuş ve bu silâh sanayilerini iyice telâşlandırmıştır. İşte Fransız Hükümeti şimdi bunu telâfi etme çabasındadır.

Bildirildiğine göre, Fransız uçak şirketleri Libya Hükümetine Mirage tipi 50 tane jet uçağının satılması için anlaşma imzalamışlardır. Jetlerden 15'i önümüzdeki yıl içinde, Libya'ya teslim edilecek, geri kalanları ise daha sonra verilecektir. İki ülke arasındaki anlaşmaya göre, Libya bu jet uçaklarını başka bir ülkeye satamayacaktır.

2. Üçlü görüşmeler

Birleşik Arap Cumhuriyeti, Sudan ve Libya Dışişleri Bakanları üç ülke arasındaki ilişkileri geliştirmek amacı ile Kahire'de toplanmışlardır. Toplantıya Birleşik Arap Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Mahmut Riyad, Sudan Dışişleri Bakanı Faruk Ebu İsa ve Libya Dışişleri Bakanı Salih Busir katılmışlardır. Toplantıda geçen ay üç ülkenin devlet başkanları arasında Trablus'ta yapılan anlaşmada kararlaştırılan siyasi, askeri ve ekonomik konularda bir birlik kurulmasının uygulanması üzerinde durulmuştur. Toplantının sonunda başta dışişleri olmak üzere çeşitli alanlarda işbirliği amacı ile bakanlar seviyesinde komiteler kurulması kararlaştırılmıştır.

Diğer yandan Libya İhtilal Konseyi, İsrail'e karşı savaşan Arap ülkelerine yardım etmek üzere özel bir fon kurmayı kararlaştırmıştır.

3. Dört büyüklerin Orta Doğu görüşmeleri

Orta Doğu sorununa «barışçı», bir çözüm yolu bulmağa çalışan dört büyük devletin Birleşmiş Milletlerdeki temsilcileri New York'ta yeniden toplandı. Dört büyükler «barış formülüne», ile ilgili ilerlemeler kaydedildiğini iddia etmekte devam ediyorlar. Bu arada Orta Doğu'da insan haklarının çiğnenmesi konusunda (!) araştırma yapacak olan Birleşmiş Milletler heyeti, Nisan ayı içinde bölgeye gitmeye karar verdi.

Avrupa konferansı meselesi

Birkaç aydan beri toplanıp toplanılmaması tartışılan Avrupa konferansı meselesi henüz kesin bir çözüme bağlanamamıştır. Bildiği gibi, teklif ilk önce Varşova Paktına üye ülkelerden gelmiştir. Varşova paktı üyeleri, bütün Avrupa ülkelerinin Avrupa barışı ve güvenliğinin sağlanması sorununu «görüşmek üzere toplantıya çağırılmışlardır. Sosyalist ülkelerin dışişleri bakanları 1969 Ekim ayında Prag'da yaptıkları toplantıda aynı teklifi tekrarlamışlardır.

Bu teklif geniş yankılar yaratmıştır. Avrupa çapında ilgi uyandıran konferans konusunda NATO üyeleri devletler, emperyalist A-

merika'nın olumsuz tutumu yüzünden bocalamaktadırlar.

Konferansla ilgili olarak bir basın toplantısı yapan Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Nikolai Zamyatin, «Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin hükümetleri Avrupa Konferansı'na ABD'nin katılımını kabul etmişlerdir», demiştir. Öte yandan, Almanya hakkında sorulan bir soruya cevap olarak Zamyatin, «Alman Demokratik Cumhuriyeti tarafından iki Almanya arasındaki hukuki ilişkilerin düzenlenmesi için yapılan girişim Avrupa birliğini güçlendirme uğraşında önemli bir aşamadır», demiştir.

Karşıyaka kongresi proleter devrimcilerinin

11 Ocak Pazar günü İzmir ilinin en önemli ilçelerinden olan Karşıyaka'nın kongresi, Belediye Evlen-dirme Salonunda yapılmıştır.

Kongre, başından sonuna kadar devrimci bir hava içinde geçmiş, oportünizm, en ünlü temsilcilerinin bütün gayretlerine rağmen, teşhir edilerek mahkûm edilmiştir. Karşıyaka ilçe kongresi, proleter devrimcilerinin TİP içindeki mücadelelerinde kazandıkları yeni bir zaferi temsil etmektedir. Bu zafer, bütün delegelerin devrimci dayanışma içerisinde oportünizmin ünlü temsilcilerine karşı yürüttükleri ideolojik mücadelenin meyvasıdır.

Kongre saat 10.30 da açılmış ve başkanlık divanı seçimi yapılmıştır. Seçim sonunda Bahtiyar Erkul kongre başkanı, Mehmet Vefik Okan ikinci başkan olmuş, yazmanlıklara iki genç delege seçilmişlerdir. Divan seçiminden sonra ilçe sekreteri Ayten Okan tarafından okunan yönetim kurulu raporu, oportünizme ağır darbeler indiren önemli bir belge niteliğinde olmuştur. Raporun tam metni Devrimci Tip Haberleri'nin 6. sayısında yayınlanacaktır.

Raporun okunması bittikten sonra verilen bir önergeden, Sadun Aren'in konuşmak istediği anlaşılmıştır. Ancak Merkez Yürütme Kurulu üyesi olduğundan Parti Tüzüğüne göre konuşmak için önergeye gerek olmadığı hatırlatılarak kürsüye davet edilmiştir. Böylece oportünist görüşlerin, kongreye katılan bütün delegelerin önünde açığa çıkması sağlanmış ve oportünizmin bir kere daha yere çalınması imkânı elde edilmiştir.

Gerçekten de Sadun Aren, kendi oportünist görüşlerini büyük bir cüretle dile getirmiş ve proleter devrimcilerinin işini kolaylaştırmıştır.

Sadun Aren, raporda yer alan «Evinin CIA ajanı barış gönüllülerinin şefine kiralama», konusuna değinmekle başlamış, mazeret olarak daha o tarihlerde partinin Amerika'ya karşı pasif direnme kampanyası açmamış olduğunu göstermiştir. 1950 lerden bu yana «devrimci», olduğu iddia edilen Sadun Aren, Amerika'ya karşı direnme için partinin pasif direnme kararını almasını beklemekteymiş. Bu karar alınmadan önce de, evinin CIA ajanına kiraya vermekte mahzur görmemiş. Bu tatmin kâr (!) açıklamadan sonra Aren, Amerikayla olan ilişkileri üzerine yeni ipuçları da vermiştir. Örneğin Aren'in son zamanlarda daha da açıklığa kavuşturduğu teorisine göre, emperyalizmin dayanağı yerli işbirlikçilerdir. Eğer bu işbirlikçilerle mücadele eder, onları bir yenersek, emperyalizm dayanaksız

kalacak ve yıkılıp gidecektir. Fiiipin tipi demokrasicilik şartlarında mücadele etmek tezi, işte bunun içindir ki, doğruymuş.

Aren sadece bunları söylemekle yetinmemiş, proleter devrimcilerinin yerinin CHP olduğunu iddia etmiştir.

Aren'in bu konuşmasına ilk cevap bütün delegelerden geldi. Proleter sosyalizminin Türkiye şartlarında pratiği demek olan Millî Demokratik Devrim Stratejisi, verilen bir önergenin OY BİRLİĞİ ile kabul edilmesini sonunda kongre kararı haline geldi.

Daha sonra söz alan Güney Dinç, önümüzdeki devrimci adımın Millî Demokratik Devrim olduğunu, Aren'in dediği gibi Amerika'yla mücadele etmeden emperyalizmin kovulamayacağını belirtmiştir. Güney Dinç, Aren'in işçi ve emekçi sınıflar iktidarını sosyalist iktidar olarak gösterdiğini, oysa sosyalist iktidarın, işçi sınıfının devrimci iktidarı olduğunu söylemiştir.

70 yaşındaki işçi İsmail Hacigöz ise konuşmasında Millî Kurtuluş Savaşında işbirlikçilerin nasıl davrandığını, emperyalizmin bugün yeniden güler yüze ülkemize girdiğini, emperyalizm atılmadan sosyalizmin kurulamayacağını, sosyalistlerin iktidara gelebileceğini söylemiştir.

Muzaffer Doyum, esprilerle dolu konuşmasında Aren'in proleter sosyalistlerinin CHP'ye girmeleri gerektiğini ileri sürdüğünü hatırlatarak, CHP ile aynı şeyleri söyleyenler proleter sosyalistler değil, Arenci oportünistlerdir, demiştir. Muzaffer Doyum bu arada CHP'lilerin de Arençiler gibi, emperyalizmi, ona dayanarak iktidara geldikten sonra kovmak istediklerini anlatmıştır.

İşçi Veiz Özcan, partinin bir oy makinası haline getirildiğini, tepedeki çatışmanın millî bakiye kalktıktan sonra koltuk için çıktığını, Aybar ile Aren oportünizminin birbirinden farklı olmadığını söylemiştir.

TDGF İzmir sekreteri Ali Karşılayan da proleter sosyalizmini anlatmış, Türkiye'de önümüzdeki devrimci adımın Millî Demokratik Devrim olduğunu söylemiştir.

Bu konuşmalardan sonra tekrar söz isteyen Aren: «Eğer Millî Demokratik Devrim, işçi sınıfı ön cülüğünde olacak diyorsanız, aynı şeyleri söylüyoruz», demiştir.

Bu çocukça manevra, delegelerin gülümsemeleriyle karşılanmıştır.

Yapılan seçimler sonunda Ayten Okan başkan, işçi Recep Dolu sekreter, işçi Veiz Özcan sayman olmuşlar, kurul üyelerine ise Mustafa Çiçek, Rauf Çetin, Bülten Berktaş, Yaşar Yalçın seçilmişlerdir.

Barışın kurulması yolunda tam bir çözümün ilkeleri

8. Mayıs 1969'da, Vietnam'a ilişkin Paris görüşmelerinin 16. oturumunda, Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesi baş delegeşi Tran Buu Kiem, Millî Kurtuluş Cephesi Merkez Komitesinin «Güney Vietnam meselesinin tam bir çözümünü esas muhtevası ve ilkeleri»ne ilişkin önemli bir belge sunmuştu önemli olan ve aktüallitesini yitirmemiş olan bu belgeyi yayınlıyoruz.

Amerikan emperyalistlerinin Güney Vietnam'daki saldırgan savaşlarına son verecek ve Vietnam'da barışın kurulmasına yardımcı olacak bir siyasî çözüme varmak isteğiyle...

Vietnam halkının temel millî haklarına saygı esasına dayanarak...

Vietnam'a ilişkin 1954 Cenevre Antlaşması'nın temel ilkeleri ve Vietnam'daki gerçek durumdan yola çıkarak...

Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesi'nin, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti Hükümetinin dört maddelik görüşüne uygun olan, beş maddelik çözüm yolu ve Siyasî Programının öngördüğü üzere...

Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesi, Vietnam'da barışın kurulmasına yardımcı olmak ve Güney Vietnam meselesine tam bir çözüm yolu getirmek için önerdiği esas muhteva ve ilkeleri açıklar:

1. Vietnam halkının temel millî haklarına, yani Vietnam'a ilişkin 1954 Cenevre Antlaşması ile tanınan bağımsızlık, egemenlik, birlik ve toprak bütünlüğüne saygı gösterilmesi.

2. ABD hükümeti, bütün Amerikan birliklerini, askerî personelini, silâh ve savaş araçlarını ve ABD blokuna dahil öteki yabancı ülkelerin birliklerini, personelini, silâh ve savaş araçlarını Güney Vietnam'dan kayıtsız şartsız geri çekmeli; Güney Vietnam'daki bütün Amerikan üslerini kaldırmalı; Güney Vietnam ve Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin egemenliğine, topraklarına ve güvenliğine karşı giriştiği saldırılardan vazgeçmelidir.

3. Vietnam halkının ülkesini savunma hakkı, bütün dünya halklarının kutsal ve onsuz edilemez bir kendi kendini savunma hakkıdır. Güney Vietnam'daki Vietnam'daki Vietnamlı silâhlı kuvvetler meselesi, Vietnam partilerinin kendi aralarında çözümlenecektir.

4. Güney Vietnam halkı kendi meselesini yabancı müdahalesi olmaksızın kendisi çözümler; siyasî rejimini özgür ve demokratik genel seçimler yoluyla kendisi tayin eder. Özgür ve demokratik genel seçimler yoluyla, bir Kurucu Meclis toplanacak, bir Anayasa düzenlenecek ve toplumun bütün tabakalarının millî ittifakını ve geniş birliğini yansıtan bir Güney Vietnam koalisyon hükümeti kurulacaktır.

5. Barışın kurulması ile genel seçimler arasındaki süre içerisinde hiçbir parti Güney Vietnam halkına kendi rejimini zorla kabul ettirmeye çalışmayacaktır.

Siyasî nedenlerden ötürü dışarıda yaşamak zorunda kalan kimseler dahil, Güney Vietnam'da barış, bağımsızlık ve ta-

rafsızlıktan yana olan, toplumun çeşitli tabakalarını ve değişik siyasî eğilimleri temsil eden siyasî güçler, barışın hâkim olduğu, bağımsız, demokratik ve tarafsız bir güney Vietnam'ın elde edilmesi için eşitlik, demokrasi ve karşılıklı saygı ilkeleri, ne dayanan bir geçici koalisyon hükümeti kurulması yolunda tartışmalara katılacaktır.

Geçici koalisyon hükümeti şu görevleri yükümlenecektir.

a) Amerikan ve öteki yabancı ülkelerin birliklerinin çekilmesiyle sonuçlanacak antlaşmaların kararlarını tam olarak yerine getirilmesini sağlamak.

b) Siyasî inançları ve geçmişleri ne olursa olsun, barış, bağımsızlık ve tarafsızlıktan yana oldukları sürece, toplumun bütün tabakaları, siyasî güçleri, milliyetleri, dini toplulukları ve bütün fertleri arasında millî ittifakı ve geniş birliği kurmak.

c) Konuşma özgürlüğü, basın özgürlüğü, toplanma özgürlüğü, inanç özgürlüğü, siyasî parti ve örgüt kurma özgürlüğü, gösteri yapma özgürlüğü vb. gibi geniş demokratik özgürlükler sağlamak; siyasî nedenlerden hapiste yatanları serbest bırakmak; Vietnam'a ilişkin 1954 Cenevre Antlaşması'nın kararlarına uygun olarak, herhangi bir taraf ile işbirliği yapan kimselere karşı girişilen şiddet, misilleme ve cinayetleri yasaklamak.

d) Savaş zararlarını onarmak, ekonomiyi yeniden düzenlemek ve geliştirmek, halkın gündelik hayatını yeniden sağlamak ve emekçi halkın yaşama şartlarını geliştirmek.

e) Dördüncü maddede öngörüldüğü üzere, Güney Vietnam halkının kendi kaderini tayin hakkını sağlamak amacıyla bütün Güney Vietnam'da özgür ve demokratik genel seçimler yapmak.

6. Güney Vietnam barışçı ve tarafsız bir dış siyaset izleyecektir. Kamboçya Krallığına karşı, onun bağımsızlık, egemenlik, tarafsızlık ve bugünkü sınırları dahilinde toprak bütünlüğüne saygı esasına dayanan, sağlam komşuluk ilişkileri içinde bir siyaset izlenecektir. Laos Krallığına karşı da, Laos'a ilişkin 1962 Cenevre Antlaşması'nın kararlarına saygı esasına dayanan, sağlam komşuluk ilişkileri içinde bir siyaset izlenecektir.

Barış içinde bir arada yaşamının beş ilkesine uygun olarak, siyasî ve toplumsal rejimleri ne olursa olsun, ABD dahil bütün ülkelerle diplomatik, ekonomik ve kültürel ilişkiler kurulacaktır. Bu ilişkiler bağımsızlık, egemenlik, toprak bütünlüğü,

saldırmazlık, iç işlerine karışmama, eşitlik, karşılıklı menfaat ve barış içinde bir arada yaşama ilkesine karşılıklı saygı esasına dayanacaktır. Siyasî şartlar önemsizdir yapılan ekonomik ve teknik yardımlar kabul edilecektir.

7. Vietnam'ın yeniden birleşmesi adım adım, barışçı bir yoldan, iki bölge arasında yapılan görüşme ve anlaşmalar ile ve hiç bir yabancı müdahalesi olmaksızın gerçekleştirilecektir.

Vietnam'ın barış içinde yeniden birleşmesi gerçekleşinceye kadar, iki bölge, karşılıklı saygı esasına dayanan günlük ilişkilerini bütün alanlarda yeniden kuracaklardır.

1954 Cenevre Antlaşması'nın iki bölge arasında tayin ettiği ve 17. paralel üstünde bulunan askerî sınır çizgisi geçici bir çizgidir ve hiç bir şekilde siyasî ya da coğrafi bir sınır teşkil etmez. İki bölge, askerden arındırılmış bölgenin statüsü üzerinde anlaşmaya varır ve geçici askerî sınır çizgisi üstündeki hareketleri bir esasa bağlarlar.

8. Vietnam'a ilişkin 1954 Cenevre Antlaşması'nın öngördüğü üzere, Vietnam'ın barış içinde birleşmesi gerçekleşinceye kadar, Vietnam'ın Kuzey ve Güney bölgeleri herhangi bir ülke ile anlaşma yapmak tan kaçınacak, hiçbir yabancı ülkenin bu bölgelerde askerî üsler edinmesine izin verilmeyecek, yabancı askerî birlik ve personel bulundurmayacak, hiçbir yabancı ülkenin askerî anlaşmanın ya da blokun himayesini kabul etmeyecektir.

9. Savaş sonrası meselelerinin çözümlenmesi için:

a) Savaş esirlerinin serbest bırakılması konusunda iki taraf anlaşmaya oturacaklardır.

b) Her iki bölgenin halkına verdiği zarar ve hasardan ABD hükümeti sorumlu tutulacaktır.

10. Her iki taraf da, ABD'nin ve Amerikan blokuna bağlı öteki yabancı ülkelerin birliklerinin, askerî personelini, silâh ve savaş araçlarının Güney Vietnam'dan çekilmesini denetleyecek ve milletlerarası denetim konusunda anlaşmaya varacaklardır.

Yukarıda açıklanan çözüm yolunun ilkeleri ve esas muhtevası ayrılmaz bir bütün teşkil eder. Her iki taraf, bu ilkelere ve esas muhtevanın ışığında Güney Vietnam'daki savaşa son verilmesi ve Vietnam'da barışın yeniden kurulması için, yukarıda söz konusu edilen meseleler üstünde karşılıklı anlayış içerisinde somut anlaşmalara varacaklardır.

TÜRK SOLU : Haftalık Gazete * Sahibi: Şerif Tekben * Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Bora Gözen * İdare Yeri, Yazışma ve Abone Adresi: Divanyolu Cad. No. 83/3 - Sultanahmet/İstanbul, Telefon: 27 39 61 * Ankara Temsilciliği: Ahmet Say * Diziği: Yüksel, Baskı:

Dilek Matbaası * İstanbul Dağıtımı: Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel.: 27 89 49 * Anadolu Dağıtımı: G.A.M.E.D.A * Yıllık Abonesi: Yurt İçi: 40 TL., Avrupa Uçak: 80 TL., Amerika Uçak: 170 TL., * İlan San.: 20 TL., Yayın İlanları yüzde elli indirimlidir.